Ը. ՏԱՐԻ 2111 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 21 ԱՐԱՑ 4383–Հ. Տ. 28 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1891–Ն. Տ. 9 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1891–ՀԻՃՐ. 29 ՃԻՄԱԶԻԻԼ ԱԽԸՐ 1308 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

در عليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آره ولك
غزته سى اداره سى

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար [illegible] 160
» » [illegible] 80
» » [illegible] 40
Գաւառաց [illegible] 200
» » [illegible] 103
Օտար երկիրներ [illegible] 51
» » [illegible] 21
[illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 28 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԱՆՁԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄՈՒՆՔ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒՄՈՒՆՔ

Տարիէ մ'ի վեր ո՜րչափ փոփոխութիւն անձերու։ Ահա Պիզմարք իշխան որ կը ճամբուի, Պ. Թիզա որ կ'իյնայ, Պ. Սակաստա որ կը հրաժարի, Պ. Փառնէլ որ կ'անպատուի և կը տարտամերժուի իրեններէն, Զօր. Վալտերզէ որ կը հրաժարեցուցուի, և Պ. Քրիսփի որ կը տապալի։

Իրաւ, ազգաց քաղաքականութիւնն այսօր քանի մը անձնաւորութեանց կամքէն կախեալ չունի առաջուան չափ, քանի որ՝ սահմանադրական վարչութեան բերմամբ՝ եւրոպեան ազգերն ըստ մեծագոյն մասին տէր են իրենց ճակատագրոյն, աւելի կամ նուազ։

Բայց ո՛չ ապաքէն սահմանադրական վարչութեան մէջ իսկ մասնաւոր անձնաւորութիւնք գերակշիռ դեր մը կը կատարեն։

Անգլիոյ մէջ Ազատականք Պ. Կլատսթոնի և Իռլանտացիք Պ. Փառնէլի անձին վրայ կը դողան. զի որչափ եւս այս ժողովուրդք տէր լինին իրենց ճակատագրոյն, բայց կը զգան թէ այս անձնաւորութիւնք սոսկ իրենց անձը չեններկայացներ, այլ հանրային շարժման մը, հոսանքի մը մարմնացումն են։

Ֆրանսայի մէջ, կարելի՞ է ըսել թէ Թիէռ և Կամպէթթա գերազանց ազդեցութիւն մը չունեցան Նորահաստատ Հանրապետութեան ընթացքը գծելու։

Սահմանադրական Գերմանիոյ մէջ Պիզմարքի անձնաւորութիւնը շատ անգամ երբեմն ու խնդիրներն իրենց խորհրդարանական և նոյն իսկ տրամաբանական ընթացքէն չչեղեցո՞ւց միթէ,

Այսօր ալ Վիլհէլմ Բ. կայսեր անձնաւորութիւնն օրուան քաղաքական, տնտեսական և կրթական խնդրոց ուղղման մէջ վճռական դեր մը չի՞ կատարեր ի Գերմանիա։

Որչափ եւս խորհրդարանական երկիր մը լինի Իտալիա, մեծապէս Պ. Քրիսփիի անձնաւորութեան վերագրելի չէ՞ր հակաֆրանսական հոսանքն, և նոյն հոսանքին հակահարուածով Երրեակ Նիզակակցութեան տրուած մղումն ու զօրութիւնն։

Ընդունելով հանդերձ թէ անձի մը փոփոխմամբ մէկ օրէն միւսը չեն փոխուիր քաղաքականութիւնք, պէտք է սակայն համոզուինք թէ քաղաքականութեանց մէջ փոփոխմունք քիչ քիչ կը մուծուին, անզգալաբար, աստիճանաբար, անձնական տարրն իր մեծ կշիռը կ'ունենայ դիւանագիտական յարաբերութեանց մէջ, և միջազգային աշխարհավարութիւն ըսուածը գիտական անփոփոխ ճշգրտութեամբ մը չի ներկայանար կառավարութեանց և ազգաց։

Պիզմարք իշխանի անկումէն ի վեր Գերմանիոյ ներքին քաղաքականութեան մէջ զգալի փոփոխում կայ։ Կայսրն ընկերային և գործաւորական խնդրոց նոր մղում մը տուաւ, իր կաթոլիկ հպատակաց ներկայացուցիչ դասուող խորհրդարանական կուսակցութեան հետ հաշտուեցաւ, հակահրէական տարրին երես չտուաւ, աւատապետական ինչ ինչ հնօրեայ արտօնութիւնները ջնջելու ձեռնարկեց՝ մեծ հողատերց սեփականութիւն դասուող գիւղերն եւ ագարակները գաւառային շրջանակներու յատուկ սովորական օրինաց ենթարկելով, տրոց դրութիւնը բարեփոխել տուաւ, եւ բանակաց հրամատարութիւններն եւ գաւառաց կառավարչութիւնները ծերերու ձեռքէն առնլով երիտասարդաց յանձնեց։

Պ. Քրիսփիի անկման նկատմամբ ալ, ընդունելով հանդերձ թէ իտալեան ազգն ըստ առաջնոյն տէր կը մնայ իր ճակատագրոյն, և իր հաւանութեամբ կազմեալ Երրեակ Նիզակակցութիւնն անփոփոխ կը մնայ՝ դէթ ժամանակ մ'եւս, անկարելի է սակայն հաստատել թէ աջակողմեան Ռուտինի մարքիզին նախարարապետութեամբ կազմուողնոր վարչութիւնն արտաքին յարաբերութեանց և ներքին խնդրոց նկատմամբ շատ մը փոփոխութիւններ չպիտի մուծանէ։

Ներքին գործոց մէջ խնայութիւններ, մանաւանդ զինուորական ծախքէն խնայութիւններ, և արտաքին յարաբերութեանց մէջ Ֆրանսայի դէմ քաղաքական կամ գէթ առեւտրական հակառակութեան չափաւորում նոր վարչութեան հիմնադրոյն գլխաւոր կէտերը լինելու սահմանուած կը թուին։

⁂

Պ. Քրիսփիի անկման լուրն ի Փարիզ իտալեան արժեթղթոց վրայ 30 սանթիմի բարձրացում մը յառաջ բերաւ։ Ողջամիտ Ֆրանսացիներ թէեւ չեն հաւատար որ Պ. Քրիսփիի անկմամբ Իտալիա դադրի անդամակցելէ Երրեակ Նիզակակցութեան, բայց գէթ կը յուսան, և իրաւունք ունին յուսալու, թէ ֆրանքօ-իտալական յարաբերութիւնք պիտի բարւոքին. որովհետեւ Պ. Քրիսփիի անձն իսկ հակակրութեան պատճառն մ'էր ազգաւէր Ֆրանսացւոց կողմէ ընդդէմ Իտալացւոց։ Հանրային կարծեաց վրայ ազդեցութիւն ունեցող ֆրանսացի հրապարակագրաց և քաղաքագիտաց ամենամեծ մասն համոզուած էին թէ Պ. Քրիսփի ֆրանսատեաց մարդ մ'է։ Պ. Քրիսփիի անկումը միջազգային տեսակէտով օգտակար պիտի լինի, Իտալիոյ և Ֆրանսայի միջեւ քաղաքական և մանաւանդ առեւտրական յարաբերութիւնները դիւրացնելով։ Պ. Քրիսփիի վերագրուած երկրակալութեան խորհուրդք եւս սաստիկ զայրոյթ կը պատճառէին ի Ֆրանսա, և իր յաջորդ, ո՛վ ոք լինի, յայտնի է թէ այնպիսի խորհուրդներ չպիտի տածէ։

ՎԻՆՏՀՈՐՍԹ ԿՈՒՌՔԸ

Կը ճանչնա՞ք զՎինտհորսթ, Գերմանիոյ Ռայխսթակին կաթոլիկ կուսակցութեան պետն, Հանովէրի նախկին թագաւորութեան վարչապետը, կարճահասակ մարդ, «Փոքրիկ Վսեմութիւն» յորջորջեալ, խելքով, պերճախօսութեամբ և խորհրդարանական ճարտարութեամբ հռչակաւոր, զո՛ր իր կուսակիցք, Գերմանիոյ կաթոլիկները, կուռքի մը պէս կը պաշտեն, ա՛յնքան կը սիրեն, և իրօք ալ արժանի է իրենց սիրոյն, քանի որ յաջողապէս ճակատած է Պիզմարք իշխանի դէմ, և հակառակ ամեն դժուարութեանց, յաջողած է Ռայխսթակին մէջ ջնջել տալ Պիզմարք իշխանի ժամանակաւ հաստատել տուած հակակղերական օրինաց մեծագոյն մասը։

Կը ճանչնաք հարկաւ, քանի որ Ռայխսթակի վիճաբանութիւն մը չէք կարդար յորում Վինտհորսթի անուան չհանդիպիք, և չիմանաք իր ո՛րև է ճարտար մէկ հնարքն խորհրդարանական։ Բայց հիմա բոլորովին տարբեր բան մը պիտի իմանաք Տքթ. Վինտհորսթի վրայ։

Եթէ փոխաբերական իմաստով կ'ըսենք թէ իր գերման ազգակիցք եւ կուսակիցք «կուռքի մը պէս կը պաշտեն զինք», գրական իմաստով պէտք է ըսենք թէ Չինացիներ կան որք իբրեւ իրենց աստուածոց մին կը պաշտեն զՎինտհորսթ, Չինացիներ որք հաւանական չէ զի Ռայխսթակի վիճաբանութիւնները կարդացած լինին, կամ մանրամասնօրէն տեղեակ լինին Հանովէրի թագաւորութեան Բրուսիոյ կողմէ գրաւման, և կամ Տքթ. Ֆալքի օրով հաստատեալ հակապապական օրինաց մեղադրման ի Բրուսիա։

Պրեմէնի բողոքական հովուի մը որդին, որ ի Չինաստան կը գտնուի, կը գրէ թէ Տքթ. Վինտհորսթի արձանը կը գտնուի ի շարս չինական կուռքերու։ Այս գերման երիտասարդ Ամոյի հանդիպակաց փոքրիկ կղզի մը գացած լինելով, որ չինական «Եօթն Ոգւոց» նուիրուած է, այս տաճարին կարգի աստուածութեանց կարգին մէջ գտած է Տքթ. Վինտհորսթի մէկ արձանիկն ալ, քիչ շատ աղաւաղած, բայց տակաւին կատարելապէս ճանաչելի։

Կ'երեւի թէ այս արձանիկ կը գտնուէր գերմանական նաւու մը մէջ, և ո՛ և է կերպիւ այն կղզին ձգուած է, եւ Չինացիք դիպուածաւ ձեռք անցունելով զայն, աստուածութեան մը պատկերն համարած են, և այն հաւատքով իրենց մեհեանը դրած կը պաշտեն։

Եւ ահա ի՛նչպէս Տքթ. Վինտհորսթ աւելի ջերմեռանդութեամբ կը պաշտուի Քոնֆիկիոսի երկրին մէջ, ուր ոտք չէ կոխած, քան ի Գերմանիա, ուր իր երկար կեանքն այնքան արդիւնաւոր ըրած է իր կաթոլիկ հայրենակցաց։

ՄԱՀՄԷՏԱԿԱՆՔ Ի ԼԻՎՐՓՈՒԼ

Մր. Օրէմնի հետեւեալը կը քաղէ Էճիփշըն Կազէթ անգլ. լրագրէն Եգիպտոսի.

«Մեր ընթերցողներէ շատեր հետաքրքրութեամբ պիտի իմանան թէ ի Լիվրփուլ կայ մահմէտական մզկիթ մը, ուր քառասուն և չորս չափահաս անձինք կ'երկրպագեն։

«Ասոնցմէ միայն հինգն հնդիկ ծնունդներ են. Մնացեալք, յորս 12 տիկնայք կամ օրիորդք, քրիստոնէութենէ ի մահմէտականութիւն դարձած են։ Ամեն ուրբաթ պաշտամունք կը կատարին թէ՛ արաբերէն և թէ անգլիերէն լեզուաւ, և կ'իմանանք թէ Հնդկաստանէն ի մօտոյ քանի մը մահմէտական քարոզիչներ Անգլիա պիտի գան՝ բրիտանեան կղզեաց բնակիչներուն մէջ ծաւալելու մահմէտականութեան վարդապետութիւնները։»

ՄԷՍՈՆԻԷ

Գիտէ՞ք ի՛նչ կ'արժէին հանգուցեալ Մէսոնիէի պատկերները։

Պատկերաց վերջին վաճառումներուն մէջ, երբ դեռ Մէսոնիէ ողջ էր, իր գործոց տրուած գիներն հաշուի դնելով, կը գտնեն ֆրանսական լրագիրք թէ իր յօրինած պատկերաց մէկ քառակուսի սանթիմեթրը կ'արժէր 200 ֆրանք, այսինքն՝ մէկ քառակուսի մեթր տարածութեամբ յօրինած իւր ո՛ և է մէկ պատկերը կ'արժէր երկու միլիոն ֆրանք։

Եւ այս գինը կ'ընդունէին Մէսոնիէի գործքին կենդանութեան վարպետին որ չէր դադրած արտադրելէ. հապա ո՜րչափ աւելի պիտի արժեն յետ իր մահուան. զի յայտնի է թէ ամեն նշանաւոր պատկերահանի և քանդակագործի մահէն ետքն իր արտադրութիւնք շատ աւելի կ'արժեն, արտադրութեան դադրած լինելուն տնտեսական նկատողութեամբ։

ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐԻ ՄԸ ԱՐԿԱԾՔ

Պ. Ալեքսանդր տը Վիէօն, Քալիֆորնիացի հանրածանօթ միլիոնատէրն, այս օրերս Նիւ Եորք դարձաւ եւրոպական պտոյտէ մը, որ իրեն համար անմոռանալի արկածներով լի եղաւ։

Պ. տը Վիէօն Քալիֆորնիոյ Նափա Սիթի քաղաքէն մեկնեցաւ անցեալ սեպտեմբեր, յԵւրոպա ճամբորդելու, մանաւանդ զԻտալիա տեսնելու և ձմեռը Նիսի և Մոնթէ Քարլոյի գաղջ և հաճելի կլիմային ներքեւ անցունելու դիտմամբ։ Իրեն հետ առաւ քանի մը հարիւր անգլ. ոսկի և վարկի թուղթ մը՝ ճամբորդութեան ծախուց լիովին բաւելու չափ։ Երկաթուղւով Նիւ Եորք գնաց, անտի շոգենաւ նստաւ և հոկտ. ամսուն Ճենովա եկաւ։ Նափոլի, Հռոմ, Վենետիկ և ուրիշ իտալեան վայրեր պտըտելէն ետև, հարաւային Ֆրանսա ուղեւորեցաւ, և Մոնթէ Քարլօ հաստատեցաւ։

Բայց գիշեր մը, Մոնթէ Քարլոյի հռչակաւոր զբօսարանէն ու խաղարանէն՝ ուր մեծկակ գումար մը շահած էր՝ իր բնակարանը դարձած միջոցին, քանի մը չարագործք, որք գիտած էին խաղի մէջ իր այն գիշերուան մեծ յաջողութիւն, յարձակեցան իր վրայ, կողոպտեցին զինք, ո՛չ միայն իր դրամը, ժամացոյցն և այլ արժէքաւոր նիւթերն այլ և իր վարկի թուղթն և ուրիշ թուղթեր գողնալով, և չարաչար գանակոծութեամբ զինք անզգայ թողուցին փախան։

Գիշերապահք ճամբու վրայ գտան զինք, պահականոց մը տարին ուր իր վէրքերուն նախնական դարմանք եղան. բայց որովհետեւ կը յայտարարէր թէ կողոպտուած է, բան մը որուն ոստիկանութիւնը չէր ուզեր և մանաւանդ չէր սիրեր հաւատալ, պահականոցէն դուրս նետեցին զինք։ Իր վրայ փարա մը չունենալով, և թէպէտ ծագմամբ Ֆրանսացի, անգլիերէնէ զատ ուրիշ լեզու չգիտնալով, Պ. տը Վիէօն ո՛չ ուրեք իր վիճակը կրցաւ հասկցնել և ո՛չ ուրեք համակրանք գտաւ։ Տանտիրուհին իր հագուստները վար դրաւ ի փոխարէն իր հաշուոյն, և զինք տունէն հանեց։ Քալելով Նիս գնաց, ճամբայն քանի մը մարդիկ կեցնելով, թերեւս անգլիերէն գիտցող մը գտնելու յուսով։ Բայց իր հագուստք պատռտած, իր երեսը վիրաւորուած և իր երեւոյթ կասկածելի, ամեն ոք արբեցող մուրացիկ մը կարծեց զինք, և ոչ ոք երես տուաւ։ Ի Նիս չգտաւ իր բարեկամներ, որք մեկնած էին։ Նիսի ոստիկանութիւնը զինք ձերբակալեց իբրեւ թափառաշրջիկ, և որովհետեւ իր անձնաւորութիւնն ապացուցանող ո՛ և է թուղթ չկար իր վրայ և տուած բացատրութիւնք գոհացուցիչ չէին, դատաւորը ծիծաղեցաւ իր կողոպտուելուն պատմութեան, և մէկ ամիս բանտարկութեան դատապարտեց զինք։ Պատժեցաւ մէկ ամիս, և երբ արձակեցաւ, թափառայած գնաց մինչեւ Մարսիլիա, ուր ամերիկեան հիւպատոսին պատմեց իր արկած, սա ալ ի Նիւ Եորք գաղթականներ փոխադրող շոգենաւու մը հասարակ ճամբորդներու յատուկ վերնայարկը դրաւ և յԱմերիկա ղրկեց զինք։

Քալիֆորնիացի միլիոնատէրը Նիւ Եորք հասաւ յունուար 31ին, պատռտած լաթերով, մազերն ու մօրուքն երկնցած, հիւանդոտ, խեղճ վիճակի մէջ, հուր եւ բոց ժայթքելով եւրոպեան կարգաց ու կանոնաց դէմ։

Այսչափ ձախող մարդ մը ի՞նչպէս յաջողեր է միլիոնատէր լինել։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՁԵՌՆԵՐԷՑՈՒԹԻՒՆ

Թունուզէ առ Թմն. ուղղեալ թղթակցութեան մը մէջ կը կարդանք.

1887ին, Նորվեկիա, առեւտրական տեսակէտով, բոլորովին անծանօթ էր Սֆաքսի կողմը, Թունուզ։ Այն ատեն Նորվեկիացի վաճառական մը, Պ. Հէնրիքսէն, գնաց հաստատեցաւ ի Սֆաքս։ Մանր մունր գնումներ ըրաւ բուրդի, որք հաւնուեցան ի Նորվեկիա։ Յետոյ սկսաւ գնել սպիտակ գարիներ, որք շատ ընդունելի են հիւսիսային Եւրոպիոյ գարեջրոյ գործարանաց մէջ։ Նորվեկիայէն ալ քիչ քիչ փայտ, երկաթ և գարեջուր բերել սկսաւ։ 1888ին, 27,000 ֆր.ի գործ ըրաւ։ 1889ին իր գործառնութիւնք 120,000 ֆր.ի բարձրացան, և 1890ին իր վաճառատուն այն աստիճան կարեւորութիւն ստացաւ որ Քրիստիանիայի Բրաակ ընկերութեան կողմէ ներկայացուցիչ մը Թունուզ եկաւ, շոգենաւային երթեւեկութիւն մը հաստատելու, այնպէս որ տարին հինգ վեց անգամ շոգենաւ բանի Նորվեկիայէ ի Թունուզ, վերոյիշեալ և ուրիշ ապրանաց փոխանակութիւն ընելու։

Այս Նորվեկիացւոյն քաջալերիչ ընթացքը Ֆրանսացի թղթակիցն իբրեւ օրինակ կը ներկայացնէ իր ազգակից վաճառականաց, որք առեւտրական ասպարէզներու սակաւութենէ կը գանգատին։ Բայց նոյն երկիրներու մէջ, ինչպէս ի Թունուզ, միթէ կը պակսի՞ն առեւտրական ձեռներէցութեան առիթք և պատեհութիւնք։

ՉԵՀՔ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆՔ

Երիտասարդ Չեհք հրատարակեցին իրենց ընտրական յայտագիր, որով կ'ըսեն թէ ի Վիեննա կնքեալ գերմանաչեխ իրաւախոհութեան ապագան բոլորովին կախում ունի ընտրութիւններէն։ Պէ՛տք է ուրեմն ընտրել այնպիսի երեսփոխաններ որք Պոհեմիոյ ինքնօրինութեան դատին յարակայ լինին հաստատապէս։ Եւ Պոհեմիոյ այս ազգային դատին ներկայացուցիչ մէ՛կ կուսակցութիւն եւեթ կայ այժմ, որ է երիտասարդ-չեհ կուսակցութիւնն։ Պէ՛տք է ուրեմն ընդունիլ այս կուսակցութեան ընտրելիները։»

Չեհական կամ պոհեմական ոստանին մէջ, ի Փրակա, երիտասարդ-չեհ կուսակցութեան պետ Տքթ. Կրեկր ընտրելի կը հանդիսանայ ծեր-չեհ կուսակցութեան պետ Տքթ. Ռիկըրի դէմ։

ԶՕՐ. ՎԱԼՏԵՐԶԷ

Պերլինէ նորագոյն լուրեր կը ծանուցանեն թէ Զօր. Կոմս Վալտերզէ, մեծ-սպայակոյտի նախագահութեան պաշտօնը թողելուն պէս, պիտի քաշուի հրապարակային պաշտօնավարութենէ, և անհատական կեանքի մէջ պիտի մտնէ այլ եւս։ Իրեն նուիրեալ զօրաբանակի հրամատարութիւնը չէ ընդունած և չպիտի ստանձնէ, յետ այսօրիկ ինքզինք նուիրելով բարեպաշտական գործոց, որով արդէն կը զբաղէր ժամանակէ մ'ի վեր։ Զի այս երեւելի պատերազմիկ միանգամայն շատ կրօնասէր և բարեպաշտ մարդ է, և մոլի մարդիկը դարձի բերելու համար ձեռնարկուած միսիոնարական ներքին աշխատութեանց իր բոլոր ազդեցութեամբ ու գործակցութեամբ կը սատարէ։

ՏԱՍՆՈՐԴԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ Յ'ԱՆԳԼԻԱ

Տրնտիի առեւտրական սենեակն յիշատակագիր մը մատոյց ելմտական նախարար Պ. Կոշընի, խնդրելով տասնորդական դրութեան հաստատումն յԱնգլիա, կշիռներու, չափերու եւ դրամներու, ի մի բան՝ ամեն գործառնութեանց համար։ Պ. Կոշըն պատասխանեց թէ տասնորդական դրութեան գերազանցութիւնն ո՛րչափ ալ հզօրապէս պաշտպանուած լինի յիշատակագրոյն մէջ, ինք չի կրնար այս փոփոխումն յանձնարարել Խորհրդա-

---

—)(143 (—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Տըլօռմ այս վերջին ենթադրութեան վրայ կեցաւ։ Այն ատեն, խռոված, սոսկալի կերպով իրար անցած, անձկութեան մը մէջ ինկած որ ամեն վայրկեան կ'աճէր, կը տեսնէր ձին որ անանցանելի խոչնդոտի մը դէմ կը զարնուէր, կառքը որ կը խորտակուէր, կառապանն որ իր նստարանէն վար կ'իյնար և Օտօռ որ անկենդան, վիրաւորեալ, թերեւս մեռած գետին կը փռուէր։

Կ'երթար, կու գար, խենդի պէս կը վազէր տան մէկ սենեկէն միւսը։ Խոհարարուհին և Էլիզա, նոյնպէս շատ խռոված, պատուհանները կեցած կը նայէին որ իրենց նորատի տիրուհին գար։

Վերջապէս, ալ չկարենալով համբերել, ուզելով անպատճառ իր ահռելի կասկածներէն ազատիլ, տիկին Տըլօռմ գլխարկ մը դրաւ գլուխը, շալ մը ձգեց ուսերուն վրայ և տունէն դուրս նետուեցաւ։

Պուլվառին վրայ հասած ատեն կանգ առաւ և մեծ ուշադրութեամբ նայեցաւ աջ ու ձախ կողմ, բոլոր այն գծին վրայ զոր կը լուսաւորէին փողոցի լապտերներն, յուսալով Օտօռին գալը տեսնել. կառքեր կ'ելնէին, կ'իջնէին, իրարու դէմ կ'ելնէին, իրենց լապտերները վառած. բայց իր աչքերն ի զուր փնտռեցին մանկամարդ աղջկան քուրէն։

Հեծեծանք մը արձակեց և սկսաւ վազել մինչեւ Ռօշէ փողոցը։

Լաւէռի կոմսը ճաշն աւարտած էր, երբ զանգակի բուռն հարուած մը նստած տեղէն վեր ցատկեցուց զինքը։

—Ո՞վ կրնայ այս ժամուն գալ անհանգիստ ընել զիս, հարցուց ինքնիրեն։

Ոտքի ելաւ յանկարծ, յօնքերը պռստած, և յառաջացաւ մինչեւ ճաշասրահին դուռը, զոր բացաւ։

Զանգակին ձայնը լսելով, Թէօտօռ գացած էր դուռը բանալ։ Կոմսը սա խօսքերը լսեց։

—Կ'ուզեմ իսկոյն տեսնել Պ. Տըլօռմը։

Կոմսը ճանչցաւ տիկին Տըլօռմի ձայնը։ Անմիջապէս, ահռելի կերպով տժգունեցաւ, և ջղաձգական դող մը ոտքէն գլուխը զինքը ցնցեց։ Կը զգար որ մեծ դժբաղդութիւն մը պատահած էր. ասիկա միայն, արդարեւ, կրնար մեկնել տիկին Տըլօռմի գալուստն իր տունը։

—Աղջի՛կս, աղջի՛կս, գոչեց խղդուկ ձայնով մը։

Դեռ Թէօտօռ ժամանակ չունեցած տիկին Տըլօռմի պատասխանելու, կոմսն անոնց քով վազեց։ Իր տենդոտ ձեռքով բռնեց խեղճ կնոջ թեւը, որ չէր կրնար սրունգներուն վրայ կենալ, և գրեթէ զայն գրկած տանելով, իր դահլիճը մտցուց զայն։

—Հիմա, խօսեցէք, շուտ խօսեցէք, ըսաւ հատկտեալ ձայնով մը, ի՞նչ կ'ուզէք ինձմէ։

—Օտօռ . . . սկսաւ։

—Ի՞նչ եղաւ զաւակիս, ընդմիջեց կոմսը ահռելի շեշտով մը։

—Կը կարծէի թէ դուք վար դրած էք զինքը, կը կարծէի թէ հոս պիտի գտնէի զայն, պատասխանեց նա։

Եւ սրունգները վերջապէս կքելով մարմնոյն բեռին տակ, հեծեծելով աթոռի մը վրայ ինկաւ։

Կոմսին արիւնը գլուխը ելաւ. սկսաւ երերալ որպէս թէ կուրծքէն կամ գանկէն բուռն հարուած մը ընդունած ըլլար և վայրկեան մը կեցաւ առանց բառ մը արտասանել կարենալու։

Բայց իր տկարութեան դէմ մաքառելով, որպէս միշտ իր կամքին հրամայելով, շուտով գտաւ վերստին այն զօրութիւնը զոր միշտ ցուցուցած էր աղէտ մը պատահած ատեն։

—Այսպէս, ըսաւ դողդղացող ձայնով մը, զոր կը ջանար հանդարտ ցուցնել, Օտօռ տուն չդարձա՞ւ։

—Աւա՛ղ, հեծեց տիկին Տըլօռմ։

—Ժամը չորս ու կէսին ատեններն ինծմէ բաժնուեցաւ։ Ենթադրելով որ Լուիին հրաման տուած ըլլայ Շանզ-Էլիզէէն իջեցնել զինքը մինչեւ Քոնքորտի հրապարակը, նորէն ժամը հինգին տուն դարձած ըլլալու էր, առ առաւելն ժամը հինգ ու կէսին։ Տարակուսելու տեղի չմնար, ծանր արկած մը պատահած ըլլալու է։

Տիկին Տըլօռմ սկսաւ նորէն դառնաբար արտասուել։

—Ինչո՞ւ համար, երբ մութը կոխեց և Օտօռ չդարձաւ, անմիջապէս չեկաք ինձ իմացնելու։

—Կը սպասէի որ թերեւս կու գար։ Ամենէն վերջը, մտատանջութենէ խելայեղ, սարսափէս խենդեցած, որոշեցի գալ հոս։

Կոմսն սկսաւ դահլիճին մէջ պտըտիլ ինչպէս վայրի գազան մը երկաթէ վանդակի մը մէջ բանտարկուած։

—Արկա՛ծ մը, կ'ըսէր, ինքնիրեն խօսելով, արկա՛ծ մը։ Ի՛նչ արկած։ Ի՛նչ պատահած կրնայ ըլլալ։ Ի՛նչ կրնամ ենթադրել։ Ի՛նչ նոր աղէտ կու գայ հարուածել զիս։ Բան մը չգիտնա՛լ, բա՛ն մը, բա՛ն մը . . . ։ Անձկութենէ կը մեռնիմ։ Աղջիկս, սիրելի աղջիկս։

Տիկին Տըլօռմի առջեւ կեցաւ։

—Լալ, հեծել, ողբալ անօգուտ է, ըսաւ. ամեն բանէ առաջ պէտք է եղածը գիտնալ. պէտք է դժբաղդութեան մը սպասենք, բայց պէտք է իմանանք զայն՝ յուսահատութեան աղաղակներ մղելէ առաջ։ Անկարելի է որ չգան իմացնել ձեզ եղածը. թերեւս հիմայ մէկը եկած է ձեր տունը։ Հօսման պուլվառը պիտի դառնանք, և ես կ'ընկերանամ ձեզ։

Շուտ մը հագուեցաւ և մեկնեցաւ տիկին Տըլօռմի հետ, Թէօտօռի ըսելէ ետքն որ տիկին Տըլօռմի տունը ղրկէ իրեն խօսիլ ուզող ո և է անձ։ Այս հրամանը կու տար այն անձանց համար որք պիտի գային իմացնել իրեն անցած դարձածը փոխանակ տիկին Տըլօռմին իմաց տալու։

Թէօտօռ ալ. մեծապէս խռոված, թողուց որ իր տէրն հեռանայ առանց համարձակելու հարցում մը ուղղել։

Հօսման պուլվառն հասնելով, կառքի դրան առջեւ, որ կռնակի վրայ բացուած էր, կոմսը գտաւ Էլիզան որ յուզմամբ կը խօսէր դռնապաններուն և ուրիշ երկու կիներու հետ, որք վարձակալներ էին նոյն տան։

—Ի՞նչ կայ, հարցուց կոմսը։

—Ոչի՛նչ, պարոն, ոչինչ իմացանք, պատասխանեց Էլիզա։

—Անօգուտ է հոդ կենալնիդ։ Ներս մտէք։

Խոհարարուհին ա՛լ միտքը չէր բերեր իր կերակուրն որ պաղած էր։ Բայց պատուհանէ մը վար կախուած, իր նայուածքը կը պտըցնէր պուլվառին վրայ, սարսռալով ամեն անգամ որ կառքի մը գալը կը նշմարէր և հառաչելով երբ անոր արագաբար իրենց տան առջեւէն անցնիլը կը տեսնէր։

Էլիզա լոյս բերաւ սալօնին մէջ։ Կոմսն և տիկին Տըլօռմ եկան հոն մտան։ Պ. տը Լաւէռ թիկնաթոռի մը մէջ նետուեցաւ և խորին խոկմանց մէջ թաղուած ըլլալ կը թուէր, գլուխը ձեռացը մէջ բռնած։ Վայրկեան մը վերջը, տիկին Տըլօռմ երկչոտութեամբ ըսաւ իրեն։

—Պարոն կոմս, բան մը չե՞նք կրնար ընել։

Յանկարծ ելաւ կանգնեցաւ կոմսը։

—Ոչ, ոչինչ, պատասխանեց. կը կարծէք թէ ես հոս կը կենայի՞ եթէ գիտնայի աղջկանս ուր ըլլալը։ Անշուշտ կրնայի զինքը փնտռելու երթալ. բայց ո՞ւր երթամ։ Բան մը ընելէ առաջ պէտք է որ բան մը գիտնամ։

Տիկին Տըլօռմ երկայն հառաչ մը արձակեց։

—Սպասել միայն կրնանք աւելցուց կոմսը։

Եւ գլուխը ձեռքերուն մէջ առաւ։

Սալօնին ժամացոյցը ժամը ութը զարկաւ։

—Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, մրմնջեց Պ. տը Լաւէռ։

Ինչպէս որ տեսանք, տիկին Տըլօռմի կառապանը դիւրաւ համոզուած էր թէ Բոնիթան կոչած անձը զոր բարեկամ մը կը կարծէր, քուշէին վրայ իր տեղը բռնած էր Օտօռը Հօսման պուլվառը տանելու համար։ Բայց եթէ այդ կողմէն հանդարտ էր սիրտը, միւս կողմէն կը վախնար իր գործած ծանր յանցանքին հետեւանքներուն համար։

Եթէ, պարապ եղած ատենը, ազատ էր ուզած տեղն երթալու, ուզած բանն ընելու, գիտէր թէ, գործի վրայ եղած ատեն, հաւատարիմ կառապանի մը առաջին պարտականութիւնն իր ձին ու կառքը փողոցը չձգելն է։ Արդ, ինքն այդպէս ըրած էր, և, սա կը ծանրացնէր իր յանցանքը, որ գինետուն մտած, խմած և ապուշի պէս քնացած էր։ Բան մը չէր կրնար արդարացնել զինքը։ Լուի այնչափ լաւ գիտէր այս բանը որ ինքզինքը կը դատապարտէր իր ընթացքն ինքն իսկ ստգտանելով։

(Շարունակելի)

նին։ Անգլիացիք յոյժ աւանդապահ ժողովուրդ մը լինելէ զատ, իրենց արդի չափք և կշիռք այնքան հզօրապէս արմատացած են իրենց ամենօրեայ գործածութեանց մէջ որ փոփոխումը շատ մեծ տակնիվրայութիւն կրնայ պատճառել։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ՆՈՐԱԾԻՆ ՈՐԴԻՆ

Կը յիշուի թէ Վիլհէլմ կայսր վեցերորդ մանչ զաւկին Յովակիմ և Ումպերթօ անունները դրաւ։ Արդ, Պապը դժգոհ մնացեր է այս երկուց անուանց իրարու քով դրուելէն։ Եթէ Ումպէրթոյէ զատ ուրիշ անուն մը դրուէր, Լեւոն ԺԳ. իւր Յովակիմ անուան Գերմանիոյ Նոր կայսրորդւոյն տրուելէն գոհ պիտի մնար։ Բայց Իտալիոյ Թագաւորին անունն իւր ջիղերուն կը դպչի։ Պերլինի լրագիրք, այս մասին Հռոմայ կաթոլիկ լրագրաց հրատարակութիւններն յիշելով, կ'ըսեն թէ Վիլհէլմ Բ. Լեւոն ԺԳի անուանակից ընելու համար չէր որ Յովակիմ անունն եւս տուած է իւր որդւոյն, այլ որովհետեւ այս Յովակիմ անունն արդէն Հօէնձոլլէրնեան գերդաստանի քանի մը իշխանազանց անունն եղած է։

ՊԻՍՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆ

Պիսմարք իշխան Անտրաշի կոմսին այրի կնոջմէն խնդրեց իւր տրամադրութեան ներքեւ դնել հանգուցելոյն ձեռագիրն, իւր յուշագրութեանց խմբագրութեան յաջակցութիւն։ Կոմսուհին հաւանեցաւ։

ԿԱՐԾԻՔ ՌՈՒՏԻՆԻ ՄԱՐՔԻԶԻՆ

Ֆրանքֆուրթէր Զայթունկ կը հրատարակէ Իտալիոյ Նոր նախարարապետ Ռուտինի մարքիզին 1890 Նոյմ. 5 թուով մէկ նամակն, որով կ'ըսէ թէ պատերազմական ելմտացոյցէն խնայութիւններ ընել կարելի չէ, քանի որ Երրեակ Դաշնակցութիւնը փորձեալ երաշխաւորութիւն մ'է խաղաղութեան։ Մարքիզը կը պահանջէ ա՛յն զինուորական ծախուց զեղչումն որք զօրաց ո՛չ թուոյն ո՛չ կրթութեան վրայ չեն ազդեր։

—Լ'Օփինիօ իտալեան զինուորական լրագիրը կը գրէ թէ կարելի է զեղչումներ ընել պատերազմական ելմտացոյցէն, պահպանելով հանդերձ իտալեան բանակին կազմակերպութեան հիմերը։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Ֆրանձ Ֆէրտինանտ արքիդուքսն երկաթուղւոյ կայարանէն Ցարին հետ գնաց Ձմեռնային պալատն, ուր կայսրուհին սիրալիր ընդունելութիւն ըրաւ։ Ճամբուն վրայ Ցարն և իւր աւստրիացի հիւր խընդութեամբ ողջունեցան բազմութեան կողմէ։

Ռուս կառավարական լրագիրք կը շարունակեն աւստրիացի արքիդուքսին այցելութիւնը նշան համարել բարւոք յարաբերութեանց ընդ մէջ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ։

* *

Ցարը Ս. Անտրէասի աւագ պատուանշանը տուաւ Ֆրանձ Ֆէրտինանտ արքիդուքսին։ Այս պատուանշանը կը կրէր արքիդուքսն Արքունեաց պարահանդէսին մէջ, ուր կայսրուհւոյն հետ պարեց։ Հետեւեալ օրն արքիդուքսը գնաց աղօթեց Աղեքսանդր Բ.ի գերեզմանին վրայ, և այցելեց Պ. Կիրսի և ուրիշ նախարարներու, նաեւ դեսպաններուն, ընդ որս օսմ. դեսպան Հիւսէյն Հիւսնի փաշային։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՍՊԱՅԱԿՈՅՏ

Վիլհէլմ կայսրն ո՛չ թէ Հէպլէր զօրավարն այլ Պերլինի կառավարիչ Շլիֆֆէն կոմսը կարգեց պետ մեծ-սպայակոյտին, և իւր ներկայութեան ընդունեց զնա։

Ի ՍՈՖԻԱ

Քլէմանթին իշխանուհին Սոֆիա եկաւ։ Իւր որդին Ֆէրտինանտ իշխան մինչեւ Ցարիպրոտ իրեն ընդ առաջ գացած էր։

—Պուլկար պատուիրակներ Պելկրատ կ'երթան առեւտրական դաշնագրոյ բանակցութիւնները վերսկսելու սերպ պատուիրակաց հետ։

ԻՏԱԼԵԱՆ ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՎԱՐԿԻ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Քառասուն միլիոն Ֆր.ի դրամագլխով իտալեան կալուածական վարկի դրամատուն մը (Քրէտի Ֆոնսիէ) հաստատող արքայական հրամանագիրն հրատարակեցաւ ի Հռոմ փետր. 7 ին։

Ի ԼԵՀԱՍՏԱՆ

Վարշաւայէ կը ծանուցուի թէ ֆրանսացի դրամատիրաց խմբակ մը կազմուած է հոն՝ սեղանաւորական և ճարտարագործական ձեռնարկութիւններ կատարելու։ Իւր գլուխը կը գտնուի Վարշաւա-Վիեննայի երկաթուղւոյն տնօրէն ճարտարագէտ Պ. Կիյօ։ Ռուս կառավարութիւնը կարեւոր արտօնութիւններ կուտայ այն խմբակին։

Ի ՓԱՐԻԶ

Պ. Լէոն Սէ նախագահ ընտրեցաւ այն յանձնախմբին որ Ֆրանսայի Պանքային արտօնութիւնները նորոգել տրամադրող օրինական ծրագիրը պիտի քննէ։ Խորհրդակցութիւնք երկար պիտի տեւեն եղեր։

—Երեսփ. ժողովոյ յանձնախումբը մերժեց Թիւիլրիի նախկին պալատան արդի պարապ գետնին վրայ Խորհրդարանի նոր շէնք մը կառուցանելու առաջարկն, ըսելով թէ չայլութեան ժամանակ չէ հիմա։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երուսաղեմայ Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը գրած է առ Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրն թէ՝ Հայ բանտարկելոց ազատութիւնն աւետող պատրիարքական շրջաբերական հեռագիրն ընդունելուն պէս մեծաւ գոհունակութեամբ Ս. Յակոբայ տաճարին մէջ մաղթանաց հանդէս կատարել տուած է վասն կենաց և գահու Օգոստ. Սուլթանի։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը գոհունակութեան գրեր ուղղեց այն առաջնորդաց, առաջնորդական տեղապահաց և այլ եկեղեցականաց որք թէ՛ հեռագրաւ և թէ՛ նամակաւ շնորհաւորած էին Ն. Ամենապատուութեան վերադարձն յաթոռ Պատրիարքութեան։

Եւդոկիոյ պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Եղիշէ Մ. վարդապետ Այվազեան՝ ինչպէս անցեալ նոյնպէս և այս տարի մանրամասն տեղեկագիր մը ուղղեր է ի Պատրիարքարան՝ ի մասին իւր միամեայ պաշտօնավարութեան ընթացից, հանդերձ կարեւոր դիտողութեամբք։

Օրթագիւղի Հռիփսիմեանց և Ներքսէսեան վարժարանին ի նպաստ այս տարի եւս ընտանեկան երեկոյթ մը պիտի տրուի փետրվար 28ի հինգշաբթի գիշերը, գիւղին Ս. Թարգմանչաց վարժարանի սրահին մէջ։ Հանդիսին նախապատրաստութեանց ձեռնարկուած է արդէն։

Ի նպաստ օրիորդաց Համազգեաց վարժարանին Բերայի՝ չքեղ պարահանդէս մը պիտի տրուի փետր. 23/մարտ 7ի շաբաթ գիշերն, ընդ հովանաւորութեամբ կրթական Նախարար Վսեմ. Մինիֆ փաշայի։

Այս ուրբաթ օր Ազարեան տեարց գրասենեկին մէջ տեղի ունեցած Նախնական գումարման մը մէջ Կարգադիր մասնախումբ մը ընտրուեցաւ։ Օսմ. կայս. Պանքայի ընդհ. տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ յօժարեցաւ ստանձնել մասնախմբի Նախագահութիւնն, և Ժօզէֆ էֆ. Ազարեան գանձապետութիւնն։

Կարապետ էֆէնտի Գարագաշ քարտուղար ընտրուեցաւ։

Ընդհանուր մասնախումբին և կարգադիր մասնախումբին անդամոց ինչպէս նաեւ Համազգեաց վարժարանի խնամակալ տիկնանց անուանքն ու պարահանդիսին վերաբերեալ ուրիշ մանրամասնութիւնք պիտի հրատարակուին ի մօտոյ։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Հ. Ս. Վ. Պ. ի Մանչէսթըր.—Շնորհակալութեամբ ստացանք Ձեր համակրալից նամակը։ Կ'ըսպասենք խոստացեալ յօդուածին զոր հաճութեամբ կը հրատարակենք։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին Իպսարա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Թահիր էֆէնտի, նախկին գայմագամ Պաճիլի։

Գաղթականաց յանձնաժողովին անդամ անուանեցաւ Բէյթիմոի երեւելիներէն Հիւսնի պէյ։

Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ Սապահ լրագրոյ խմբագիրներէն Մէհմէտ Թահիր պէյի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ շուէտական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Կէյժէռի և առաջին թարգման Պ. Թիւմանի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Վեհ. Սուլթանին առաջին Միւէզզին դերգնդապետ Պէհա պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ճափոնի կայսրուհւոյն և Քոմոլթօ իշխանին պալատներու տնօրէն Պ. Նակաասքիի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Տիւբէնէ ծովակալին ազգականներէն Վալթըրի կոմսուհւոյն։

Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Հանրային Պարտուց Վարչութեան առաքմանց դիւանին տնօրէն Պ. Լէտրօի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Դատական Նախարար Վսեմ. Րիզա փաշա, Ոստիկանութեան նախարար Նազըմ պէյ և Ներքին գործոց Նախարարութեան Խորհրդական Բէչիտ պէյ շաբաթ օրը յաջորդաբար կայս. պալատ գնացին և ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

—Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և Բարձր. Սպարապետն երեկ կայս. պալատ երթալով ստացան Վեհ. Սուլթանին հրամանները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ զբաղեցաւ կառավարական պաշտօնատանց կողմէ կատարուած գնումները միացնելու խնդրով, սակայն որ և է որոշում չտուաւ։ Ուրիշ կարեւոր խնդիրներով եւս զբաղեցաւ և տեղեկագիրը մատոյց Վեհ. Սուլթանին։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Յունաց Պատրիարքարանի առանձնաշնորհմանց խնդիրը կարգադրուած և Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքին հրաժարման համար այլ եւս որ և է պատճառ մնացած չըլլալով, Ն. Ամենապատուութիւն երէկ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը գնաց։

Պատրիարքարանի խառն ժողովին կողմէ հինգ ժողովականներէ կազմեալ պատգամաւորութիւն մը երէկ առաւօտ Մաքրիգիւղ գնացած էր ուր պահ մը մնալէ յետոյ ժամ 8½ի կառախումբով Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքն առաջնորդեց ի Սիրքէճի։ Կայարանին մէջ կ'սպասէր յոյն ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը որք Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքի ժամանելուն «կեցցէ՛ Վեհ. Սուլթան», «կեցցէ՛ Դիոնէսիոս Պատրիարք» գոչեցին և Ն. Սրբազնութեան ձեռքն համբուրեցին։ Պատրիարքն ու խառն ժողովոյ պատգամաւորութիւնն անտի կառքերով ուղղակի Ֆէնէր գնացին։ Պատրիարքարանի շուրջն եւս ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը դրբաւած էր, որ ի տես Պատրիարքին համակրական ցոյցեր ըրաւ։ Խառն ժողովոյ անդամք ու Պատրիարքարանի պաշտօնեայք Պատրիարքարանի դրանն դիմաւորեցին Ն. Սրբազնութիւնն և ուղղակի Ֆէնէրի Մայր եկեղեցին առաջնորդեցին։ Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարք հոն աղօթելով, հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին և ներկայք «ամէն»ներով պատասխանեցին։

Եկեղեցւոյն մէջ ներկայ էին խառն ժողովոյ բոլոր անդամք ինչպէս նաեւ Քարաթէոտորի փաշա, Ատոսիտի փաշա, Կավրիէլ փաշա, Նիքոլաքի փաշա, Քոսթաքի փաշա Անթօբուլօ և այլ բարձրաստիճան անձինք։

Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարք յետոյ Պատրիարքարան ելաւ և ներկայից շնորհաւորութիւններն ընդունելով իւր պաշտօնի գլուխն անցաւ։

ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Երէկ գիշեր կայս. պալատան մէջ չքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Եօժէն Ոսկար իշխանին և ճափոնական մարտանաւերու հրամանատարաց։

Իրիկուան ժամ 12ին հրաւիրեալք կայս. պալատ ժամանեցին և պահ մը հանգիստ առնլէ յետոյ ճաշի սրահն առաջնորդուեցան։ Թէ՛ հացկերոյթի պահուն և թէ՛ յետոյ իշխանն և ճափոնական մարտանաւերու հրամանատարք արժանացան Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց։

Իշխանն իւր շնորհակալութիւնները մատոյց առ Վեհ. Սուլթանն, այն սիրալիր ընդունելութեանց և պատիւներուն համար որք իրեն եղան մայրաքաղաքս գտնուած պահուն, և իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։

Ճափոնական մարտանաւերու հրամանատարք Պ. Պ. Թանաքա և Հիտայքա՝ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցան և նոյնպէս իրենց շնորհակալութիւնները մատուցին։ Գնդապետ Պ. Թանաքա յանձնուեցաւ այն նամակը զոր Վեհ. Սուլթանն ուղղած է Միքատոյին։

Հացկերոյթի պահուն կայս. պալատան նուագածուաց խումբը գեղեցիկ կտորներ նուագեց։

Սեղանին ներկայ էին նաեւ Մեծ-Եպարքոս Քեամիլ փաշա, Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Արիֆի փաշա, Սպարապետ Ալի Սայիպ փաշա, արքունեաց հրամանատար Օսման փաշա, Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ փաշա, Ծովային Նախարար Հասան փաշա, կայս. աւագ թիկնապահք Տէրվիշ, Շաքիր ու Ֆուատ փաշաները, կայս. պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյյա փաշա, արարողապետ Միւնիր փաշա, Առողջապահական վարչութեան առաջին քարտուղար Ահմէտ Միտհաթ էֆէնտի, կայս. առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա, կայս. թիկնապահ Ահմէտ Ալի փաշա, Նուրի փաշա, կայս. պալատան քարտուղարներէն Բնաղիմ պէյ, Խարիճիյէի արարողապետ Իպրահիմ պէյ ու օգնականը Ղալիպ պէյ, կայս. պալատան արարողութեան պաշտօնեաներէն Հիլմի պէյ և անգլիական, շուէտական ու հելլենական դեսպանք իրենց առաջին թարգմաններով։

Հրաւիրեալք կրկին անգամ իրենց շնորհակալութիւնները մատուցանելով, մեկնեցան ժամ 3½ին։

* *

Երէկ Ֆրէյա մարտանաւը ղրկուեցան այն նուէրները զորս Վեհ. Սուլթանը շնորհած է Եօժէն Ոսկար իշխանին։

Իշխանն այսօր կը մեկնի մայրաքաղաքէս դէպ ի Միջերկրական։

Ճափոնական մարտանաւերն ևս վաղը պիտի մեկնին։ Երէկ նոյն մարտանաւերը ղրկուեցան՝ Վեհ. Սուլթանին կողմէ Միքատոյին եղած նուէրները։ Իսկ արաբական ձիերն ուրիշ շոգենաւով մը պիտի ղրկուին, յանձնուելով ճափոնցի մէկ քանի սպայից որք մէկ քանի օր յետոյ պիտի մեկնին։

ԱՐԱԲ ԵՒ ՔԻՒՐՏ ՀԵԾԵԼԱԶՕՐՔ

Ի նորոյ կազմակերպելի Արաբ եւ Քիւրտ հեծելազօրաց գունդերէն երկու գումարտակներ իբրեւ նմոյշ մայրաքաղաքս պիտի ղրկուին Կարնոյ, Վանայ և Բաղէշի կողմերէն։ Այս գումարտակներ Սէլամլըքի արարողութեան պահուն Վեհ. Սուլթանի անցնելիք ճամբուն վրայ պիտի կենան եւ յետոյ դարձեալ իրենց տեղերը պիտի վերադառնան։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀ

Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը ծանուցած է բոլոր գաւառաց թէ Վեհ. Սուլթանը շնորհած է այն գումարներն զորս ժողովուրդը մինչեւ 1305 տարւոյ վերջը կը պարտի խճուղեաց և կամուրջներու շինութեանց հաշուէն։

ԿԵՆԴԻՆԱՐԻ ՏՈՒՐՔԸ

Քաղաքապետութիւնն որոշած էր կենդինարի տուրքն յետ այսորիկ ուղղակի իրեն կողմէ գանձել և այդ մասին պատրաստուած տեղեկագիրը Բ. Դրան մատուցած էր Պետական Խորհրդոյ մէջ քննուելու համար։

Արդ, Թէրճիւմանը կ'իմանայ թէ Պետական Խորհուրդն այդ դրութիւնը յարմար չդատելով, որոշած է որ կենդինարի տուրք հաւաքումն, ըստ առաջնոյն վարձակալներու յանձնուի։ Այս որոշումն հաղորդուած է Քաղաքապետութեան։

ՍԱԱՏԻ ՓԱՇԱ

Ուրբաթ օրուան Սէլամլըքէն յետոյ Վեհ. Սուլթանը Իմթիազի պատուանշանի ոսկի շքադրամը շնորհեց Սաատի փաշայի, որդի Սպարապետ Բարձր. Ալի Սաիպ փաշայի։ Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ Սաատի փաշա անդամ կարգուեցաւ Զինուորական Քննիչ Յանձնաժողովին։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կայս. բժշկական ընկերութեան ուրբաթ աւուր նստին մէջ կարգ մը շահեկան զեկոյցներ ըրին ժողովոյն՝ Տքթ. Նաղուպեան, Բասլիտէս և Մաքրի։ Փետր. 3/15ին բժշկական ընկերութիւնն իւր հաստատման տարեդարձը պիտի տօնէ հացկերոյթով մը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Տպագրական Տեսչութեան կողմէ հետեւեալներն հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

Կարինէն, Տրապիզոնէն, Տիարպէքիրէն, Էնկիւրիէն, Բաղէշէն և Քարբերդէն 26 յունուար թուականաւ եկած հեռագրերու համաձայն, այդ նահանգաց մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

* *

Մէսէնճէր լրագիրն, իւր 7 դեկտեմբեր թուոյն մէջ, ուրկից արտատպած էր նաեւ Սթանտըրտ լրագիրը, ծանուցած էր թէ ի Ղալաթիա հրեայ սեղանաւոր մը՝ ճափոնցի սպայի մը կողմէ փոխելու համար իրեն տրուած անգլիական ոսկւոյ մը փոխարէն 21 հատ յիսուն փարանոց տալով խաբած է և թէ ոստիկանութեան պաշտօնեայ մը տեսնելով դրամին պակասն ամբողջացնել տուած է։

Արդ, Բերայի ոստիկանութիւնը, հրէից րաբունապետի տեղակալին մէկ գրոյն վրայ, քննութիւններ կատարած և հաստատած է թէ ոստիկանութիւնը բնաւ տեղեկութիւն և արձանագրութիւն մը չունի այդ մասին։ Ոստիկանութեան նախարարութիւնն այդ լուրին հերքումը հարկ դատած ըլլալով, ըստ այնմ կը հերքուի, ազդարարուելով միանգամայն որ յետ այսորիկ որ և է լուր չը հրատարակուի առանց ստուգելու։

ՁՄԵՌԸ

Եւրոպական ու ասիական գաւառներէ եկած տեղեկութեանց համաձայն, այս տարի սաստիկ ձմեռ կ'ընէ այդ կողմերն և առատ ձիւն կը տեղայ։ Կարնոյ մէջ ևս սաստիկ ձմեռ կ'ընէ և առատ ձիւն կը տեղայ, այնպէս որ մէկ գիւղէն միւսն երթալն անկարելի եղեր և ճամբաները գոցուեր են։ Տրապիզոնի եւ Կարնոյ միջեւ եղած լեռներն եւս ձիւնով ծածկուելով, երթեւեկութիւնք դադրած են։

ՔԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ ՋՈՒՐԸ

Ըստ վերջին որոշման, Քասըմ Փաշայի ձորն երկու կամարներով պիտի գոցուի իւրաքանչիւրը 4 մէթր լայնութեամբ։ Կամարին վրայ եղած ճամբան ալ 15 մէթր լայնութիւն պիտի ունենայ։

Ղալաթիոյ դրամատէրք համաձայնած են կատարել՝ այդ շինութեան ինչպէս նաեւ սպանդանոցներու շինութեան համար հարկ եղած 130,000 ոսկւոյ փոխառութիւնը։ Այժմ պայմաններուն վրայ բանակցութիւնք կը կատարուին։

ԲԵՐԱՅԻ ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Թաղապետական Զ. շրջանակի նախագահ Մահիր պէյ Բերայի գլխաւոր կեդրոնները խոշոր ժամացոյցներ պիտի դնել տայ, թրքական և եւրոպական ժամը միանգամայն ցուցնող։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՏԱՐԱԶԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Ըստ տեղեկութեանց Նօվոյէ Վրէմիայի, բազմաթիւ ռուս տարազագործք համաձայնած են իրենց ապրանաց մթերանոցներ հաստատելու համար ի Գահիրէ, Զմիւռնիա և արեւելեան այլ և այլ քաղաքաց մէջ։

ԱՐԿԱԾ ՄԸ

Անցեալները Եանեաւի շրջակայ Վոլթինէ գիւղաքաղաքին բարձանց վրայ գտնըուած լեռն, որ ձեան ծանրութենէն տեղէն խախտած էր, յանկարծ փլչելով 10—15000 օխանոց ժայռեր գիւղին վրայ ինկեր և 19 տուներ հիմնայատակ ու 4 տուներ մասամբ կործաներ են։ Փլատակաց ներքեւ 80 հոգի մնալով մեռեր են։ Տեղական կառավարութիւնն անմիջապէս բազմաթիւ գործաւորներ ղրկելով փլատակները մաքրեր է և վնասելոց կարասիները կարելի եղածին չափ ազատել տալով հարկ եղած օգնութիւններն ըրեր է։

ԹԱՏԵՐԱԽԱՂԵՐ

Կրթական Նախարարութեան քննիչ ժողովին անդամներէ մին եւս պիտի մասնակցի այն յանձնաժողովին, որ Բերայի Թաղապետութեան մէջ կազմուած է թատերական խաղերը քննելու համար։

ԱՆԱՍՆԱԲՈՅԺՔ

Կայս. Իրատէ մը հրամայած է գործադրել Պետական Խորհրդոյ մէկ որոշումն, որուն համաձայն այն նահանգաց մէջ ուր քաղաքային անասնաբոյժեր չեն գտնուիր, զինուորական անասնաբոյժեր գործածուին, մինչեւ որ քաղաքային անասնաբոյժեր հասնին և ըստ այսմ ելմտացոյցին վրայ, ըլլալիք ծախուց փոխարէն, 6000 ոսկւոյ գումար մը աւելցնել։

Նախընթաց գիշեր, Հարուստ դասու պատկանող պարոն մը իր կնոջ հետ երեկոյթէ մը ելած պահուն, Եանիի գարեջրատունը մտաւ։ Հազիւ գարեջուր մը խմած էին, երբ տիկինը նշմարեց որ ադամանդազարդ գնդասեղը կորուսած էր։ Թէ գարեջրատան մէջ և թէ հոն գալու համար իրենց հետեւած ճամբուն վրայ կատարուած խուզարկութիւնք անօգուտ եղան։ Յաջորդ առաւօտուն կանուխ, գարեջրատան սպասաւորաց մին սրահներն աւլած պահուն, անկիւնէ մը գտաւ գնդասեղը զոր վարպետին յանձնեց և սա ալ իսկոյն տիրոջը դրկեց։

—Հեռագրական ու Թղթատարական վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտիի հիւանդութիւնն սկսած է թեթեւնալ։ Ն. Վսեմութեան օգնական Ապտիւլրահման էֆէնտի փոխանորդաբար կը վարէ նոյն պաշտօնատան գործերը։

—Քիրէճ Քափուի մաքսատան պաշտօնեաներէ մին շաբաթ օրը Թրիէսթէի թղթատարական պայուսակէն քանի չափ վնասակար գրութիւններ գտնելով յանձնեց յատուկ պաշտօնէին։

—Բարձր. Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտին տեղեկանալով որ Սպանաքճը փաշազադէ Թահիր պէյի թոռան վախճանեալ Իպրահիմ Ճէլալէտտին էֆէնտիի իբրեւ ժառանգորդ ներկայացող Մէմտուհ պէյ՝ Ռումէլիի Գազասքէրին առջեւ վարած դատին մէջ սուտ վկաներ բերած է, յանձնարարած է ձեռնհաս իշխանութեան՝ օրինական տրամադրութիւններն ի գործ դնել այդ սուտ վկաներու և այլոց նկատմամբ։

—Շաբաթ գիշեր Վոսփորի ափանց վրայ միլիոնաւոր ձուկ, Քօլեօզ, Պալըք և այլն, ցամաքն ինկան և ձկնորսք ձեռքով բռնեցին, այնպէս որ առաւօտուն ձուկի սարօրինակ առատութիւն մը կը տիրէր ամեն կողմ։ Կարօտ դասն, որ մսի գնոյն 9 ղրուշի բարձրանալէն յուսահատած էր, մեծ ուրախութեամբ հաւաքեց այդ ձուկերն, որոց մէկ մասը ծախեց և մնացեալն ալ կերաւ։ Այս առատութեան պատճառ կը համարուի ձմեռուան սաստկութիւնն ինչպէս նաեւ նոյն գիշերուան արեւելեան հիւսիսային հովի սաստկութիւնն որ ծովը տակն ու վրայ ըրաւ և ձուկերն, որք արդէն ցուրտէն թմրած էին, շուարելով ցամաք ինկան։

Հինաւուրց ձկնորսներ այս առատութիւնը նշան մը կը համարին ձմեռուան սաստկութեան և շարունակութեան։

—Էրէնքէօյ բնակող Պ. Թոմսընի նաւավարն՝ Լամպօ, նախընթաց գիշեր իւր բնակած տնակին մէջ ի Պօսթանճը Պաշը, չուանով մը խեղդուած գտնուեցաւ։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք իմանալով, անմիջապէս խուզարկութեան սկսան, այդ ոճրին հեղինակները գտնելու համար։

—Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ յետ այսորիկ զինուորական սպայից աստիճանի բարձրացումն իրենց երիցութեան կարգաւ ըլլայ։ Սպարապետի Դուռն այժմ կը պատրաստէ երկար տեւէ ի վեր ծառայող սպայից անունները պարունակող ցուցակ մը։

—Երեկի Սապահի մէջ կը կարդանք թէ նոյն լրագրոյ խմբագրութիւնը շաբաթ իրիկուն ժամ մէկին հեռագիր մը յանձներ է Պոլսոյ հեռագրատան, սակայն հեռագիրը կապոյտ թուղթի վրայ գրուած ըլլալով, հեռագրատան պաշտօնեայք մերժեր են, ըսելով որ հարկ է սպիտակ թուղթի վրայ գրել։ Սապահ այս մասին ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ ըսելով որ այդ տեսակ օրէնք մը չկայ և եթէ կայ իսկ պէտք է հրատարակել։

—Սպարապետի Դրան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է գործադրելու համար կայս. այն Իրատէն, որ կը հրամայէր փողոցները թափառող անոք տղաքները ընդունիլ Թոփխանէի, Թէրսանէի արհեստական դպրոցներուն ու գործարանաց մէջ։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ
ԲԵՐԱՅԻ

GRANDE FETE DE NUIT
BAL ARTISTIQUE

Վաղը գիշեր մեծ ցայգահանդէս, դիմակաւոր և անդիմակ պարահանդէս՝ արուեստագիտաց կողմէ կազմակերպեալ։ Երեք կարգի պարգեւներ պիտի տրուին ամենէն աւելի նոր զգեստ մը հագնողին։ Հանդիսին կարգադրիչը կերպ կերպ շահեկան նորութիւններ կը պարունակէ։

Ամեն տարուան նման այս տարի եւս ֆրանսական խումբին դերասանուհեաց ու դերասանաց կողմէ կազմակերպեալ այս պարահանդէս զբօսաշրջիկներու ու պարասէրներու ժամադրավայր մը պիտի ըլլայ։

Մտից տոմսի գինն է կէս օսմ. ոսկի։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Յառաջիկայ շաբաթ գիշեր 2/14 փետրուար, Թէփէ Պաշիի Թաղապետական Թատրոնին մէջ պարահանդէս մը պիտի տրուի Իսրայէլեան Միութեան Օրթագիւղի վարժարանին ի նպաստ։ Սոյն պարահանդիսի հովանաւորութիւնն հաճած է ստանձնել կրթական նախարար Վսեմ. Մինիֆ փաշա։

Մտից տոմսի գինն է կէս օսմ. ոսկի։

ԱԶԴ

Մաքուր հայերէն խօսող դաստիարակուհի մը կը փնտռուի երկու դեռատի մանկանց համար։ Դիմել Խմբագրատունս։

133 6—7

ԱԶԴ

Օսմ. կայս. կառավարութենէն գրականութեան վկայական ունեցող անձ մը, հմուտ Թուրք, Արաբ, Պարսիկ և Գաղղիերէն լեզուաց և գրականութեան, պատրաստ է թէ՛ վարժարանաց մէջ և թէ՛ մասնաւորաց մէջ յիշեալ լեզուներն աւանդել ըստ նոր դրութեան, ամենադիւրին եղանակաւ և կարճ միջոցի մը մէջ։ Փափաքողք կըրնան լրագրոյս գրասենեակը դիմել։

833 6—10

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՀՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ
Թարգման Սպարապետի Դրան

1. ԹԱԹԻՊԻԱԹԻ ՄԻՒՆՇԱԱԹ, կը պարունակէ պաշտօնական եւ ոչ-պաշտօնական գրութեանց հրահանգներ։ Գին 3 ղրշ։
2. ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ ԻՆՇԱ, Նախորդին բանալին է։
3. ՆՈՒԿՈՒԼԱՐ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ, կը պարունակէ բազմապերճ ճառեր։ Գին 4 ղրշ։
4. ԲԱՌԱՐԱՆ ՏԱՃ. ՀԱՅ. ԳԱՂ., կազմեալ։ Գին 25 ղրուշ։ 861 3—5

Ա Զ Դ

Առ Մեծ. Փաստաբանս

Հայ երիտասարդ մը որ Թէշքիլաթը Ատլիյէի Թուականէն ի վեր զանազան պաշտօններ վարած է մինչեւ ցարդ դատարանաց մէջ, պատրաստ է ծառայել փաստաբանի մը քով։

Իւր անձնուիրութեան, հաւատարմութեան և բարուց մասին պատուաւոր վկայութիւնք և երաշխաւորութիւնք պատրաստ են։

Դիմել Լրագրոյս արտօնատիրոջ։

ՀԵՌԱԳԻՐԱԼՈՒՐՔ

ՀԱՒԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 7 փետր.— Նախարարութեան կ'անդամակցին Ռուտինի մարքիզը, նախարարապետ եւ արտաքին գործոց նախարար. Պ. Պ. Նիքոթէրա, Լուծծաթի, Փէլլու, Պրանքա։ Չանդամակցիր Պ. Սառաքքօ։

ՀՌՈՄ, 8.—Կ'ըսուի թէ Պ. Նիքոթէրա ներքին գործոց նախարար պիտի լինի, Պ. Լուծծաթի գանձային գործոց, Պ. Փէլլու՝ պատերազմական, Պ. Պրանքա ելեւմտից կամ հանրային շինութեանց։ Երեսփոխան Պ. Տ'Արքօ արտաքին գործոց նախարար նշանակուած է։

* *

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 8.—Ֆրանձ Ֆէրտինանտ արքիդուքս հոս պիտի մնայ մինչեւ չորեքշաբթի, յետոյ Մոսկուա պիտի երթայ, ուր երեք օր պիտի անցունէ։ Ցարը թիւ 26 Տրակոն հեծելազօրաց գնդին պետ անուանեց արքիդուքս, որոյ անուամբ պիտի յորջորջուի այսուհետեւ։

ՓԱՐԻԶ, 8.—Երեսփ. ժողովը ինչ ինչ փոփոխմամբք քուէարկեց կանայց և տղայոց աշխատութեան վերաբերեալ օրինագիծն։ Աշխատութեան օրական տեւողութիւնն՝ ասոնց համար՝ 10 ժամ որոշուեցաւ, շաբաթական մէկ օր հանգստեամբ։

* *

ՊԻԼՎ, 8. (Ա. Հ. Գ.) —Շաքարի մեծագոյն գործարանատեարք խորհրդակցութեամբ պայմանագիր մը կնքեցին, որուն համեմատ իրենց արտադրութիւնը 20 % պիտի նուազեցնեն։

* *

ՀՌՈՄ, 8. (Ա. Հ. Գ.) — Կը հաւաստեն թէ Երրեակ Դաշնակցութեան նորոգման վերաբերեալ դաշնագիրք, 1889 մայիս ամսու կնքեալ Պ. Պ. Քրիսփիի և Պիսմարքի միջոցաւ, վաւերացեալ չեն։ Այն դաշնագրովք Ումպերթօ Թագաւոր և Պ. Քրիսփի եւեթ կը պարտաւորին, բայց ո՛չ իտալեան Խորհրդարանը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 28 Յունվ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	109 7/8
3 » Բարիզի »	22 92½

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Եէնի էսհամ գոց. ([illegible] Սերի	20 37½
Բերայի մէջ »	21 1½
[illegible]	21 1½
[illegible]	21 3
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	82 2
» » ժամ 5ին	82 16

ԸՆԹԱՑԻԿ [illegible]

Փոխառութիւն	A. Սերի	45 1/4
»	B. »	24 5/8
»	C. »	21 1½

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 27
Գրէտի ժէնէրալ	Ոսկ. »	9 25
[illegible]	» »	6 25
[illegible]	» »	4 35
Թրամուէյ	» »	510
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	78
Բաժնեթուղթ Լավրիոնի . Գ. Ե.		153

ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՆԵՐ

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 11
Անգլիական ոսկի	»	109 37
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	107 30
Իմփէրիալ	»	89 35
Ֆլորին	»	51 10
Ռուսական թղթադրամ	»	7 88
Մէճ. արծաթ. ([illegible])	»	108 18
[illegible]	»	102 10
Հինգնոց	»	102 10
Մեթալիք	»	100 30
Թամփլիք	»	24
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	8—9

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 7 փետրվար, ժամ 3 վայրկ 15 երեկոյ

Գաղղիական Ռանթը 3 %	95 57½
» » 4 1/2 %	105 02½
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սերի Դ.	19 40
Օսմանեան երկաթուղի	77 25
» Րէժիի բաժնեթուղթ	337 50
Բանք Օթօման	623 75
Սօսիէթէ ժէնէրալ	141 25
Կրէտի Լիոնէ	835
Իտալական Ռանթը 5 %	94 17½
Հունգարական 5 %	457
Բրիօրիթէ թիւրք (1890)	420
Եգիպտական միացեալ	495
Բանք տը Բարի	837 50
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	460
[illegible]	—
Սպանիական արտաքին	—
Րիօ Թէնթօ	562 50
[illegible]	682 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 21

Լոնտոն, 7 փետր. ժամ 6 վայրկ — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	97 1/8
Օսմ. » Սերի Դ.	19 3/16
» » » Ա.	45 1/4
» » » Բ.	24 5/8
» » » Գ.	19 3/16
Փոխառութիւն 1877	102 1/2
Բանք Օթօման	14 3/4
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէտ)	98 1/8
» առանձն. (բրիվիլէճ) 1890	94 3/8
Րիօ Թէնթօ	23 3/16
[illegible]	101
Հունգարական 5 %	89 3/4
Մեքսիքոյ »	71 3/4
Ռուսական 1889	99 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 40

Վիեննա, 7 փետր. ժամ — վայրկ —

Օսմանեան երկաթուղի	36 40
» Րէժիի բաժնեթուղթ	148
Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	114 50
» Փարիզի »	45 30

Պերլին, 7 փետր. ժամ — վայրկ —

Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	20 32½
» Փարիզի »	80 45
Ռուսաց թղթադրամ	236 75
Օսմանեան երկաթուղի	79 50
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սերի Դ.	18 15

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 7 փետր. ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 57½
Օսմանեան քօնսօլիտէ Դ.	19 45
Օսմանեան երկաթուղի	77 25
Օսմ. Րէժի	336 25
Բրիօրիթէ թիւրք	420
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	460
Բանք Օթօման	623 75
Րիօ Թէնթօ	583 75
Սօսիէթէ ժէնէրալ	141 25

ՊԱՆԴՈՒԽՏԻ ՄԸ

ՏՕՆԻ ԻՐԻԿՈՒՆԸ

Իւսկիւտարի մէջ ենք. վերջին շաբաթ օրուան ձմեռնային արեգակն արդէն վաղուց իւր մայրը մտած էր. ընդհանուր մթութեան մէջ աստ անդ առաջին լոյսերը կ'սկսէին վառիլ տանց մէջ. այդ երեկոյ Իւսկիւտարու սովորաբար անշշունչ փողոցներն, որք Փոքր-Ասիական քաղաքաց գիշերային հանդարտութիւնը կը պատկերեն Պոլսոյ մայրաքաղաքեան ժխորին հանդէպ, բացառիկ ոգեւորութիւն մի ունէին. ընդհանուր զուարթ երթեւեկ մը կը տիրէր ամեն ուղղութեամբ. ամեն կողմէ նուագարանի ներդաշնակ չեշտեր լսելի կը լինէին, հետզհետէ փոքրիկ խմբակներ կը կազմուէին աղքատիկ տղայոց, որոնք այդ գիշերն համբուն դռնէ ի դուռ շրջելով մանկանց աւանդական ախորժալուր երգը պիտի նուագէին ի լուր մեծատանց.

Բիչ յետոյ բոլորովին գիշեր եղած էր և երկինք ծածկուած էր համակ թանձր և մթին ամպերու ներքեւ. հիւսիսային չարագոյժ հովին սուր շըշուիւները տխուր նուագ մի կը յօրինէին. Իճատիէի բարձանց վերայ դեռատի երիտասարդ մի կանգնած էր, աչքերն ի Սեւ ծով յառած. Հէգ Նժդեհն իւր աչաց առջեւ պարզուած կը տեսնէր Վոսփորի գիշերային չքնաղ համանկարն. Թէեւ ձմեռ, սակայն ծովն իւր գարնանային հայելանման հանդարտութիւնը կը պահէր և իւր խորհրդաւոր ծոցոյն մէջ կը ցոլացնէր իւր եզերաց վրայ կառուցեալ ապարանաց գիշերային լուսավառութիւնը. Մթին ծովուն վրայ աստ անդ, աստղերու նման ցիրուցան նաւերու լոյսերը կ'երեւէին, երբեմն այս լոյսերը կը տատանէին ալեաց վերայ. Նաւակներ էին որ վերջին ուղեւորներն իւրեանց ընտանեկան բոյնը կ'առաջնորդէին. Իսկ աւելի հեռուն Պոլսոյ մեղմամեղ ծոցին մէջ երբ կրկին խորհրդաւոր ուրուականներ կ'երեւէին երկու ճարտնական մարտամւերն, սպիտակափայլ. Իսկ անջրպետին մէջ, բոլորովին անշարժ օղակաձեւ լոյսեր, երբեմն գունաւոր, Բերայի և Պոլսոյ աշտարակաց գիշերային հսկողութիւնը կը մատնէին սոյն ընդարձակածաւալ ննջող մայրաքաղաքին վերայ. Սակայն պանդուխտին աչերն հազիւ պահ մի կը հանգչէին Պոլսոյ սոյն գիշերային խորհրդանկարին վերայ. Նոքա առաւելապէս ի Սեւ ծով կ'ուղղուէին, և երեւակայութեան սրարշաւ թեւոց վերեւէն կ'անցնէին Վոսփորի օձապտոյտներէն, Սեւ ծովու ոչ նուազ սեւ ալիքներէն, հազիւ պահ մը կը հանգչէին ասիական այն ծովափին վերայ որ բանալին էր իւր ծննդավայր երկրին եւ ապա կրկին կը սլանային ցամաքին առաջին անտառախիտ լեռներէն ու ձորերէն. վայրկեան մը կ'ընդնշմարէին միջնորդ ներքին քաղաքներն և յետոյ դարձեալ կը սահէին կ'անցնէին հայրենի ճանապարհին հանրածանօթ լեռներէն, դաշտերէն, բլուրներէն, գետակներէն եւ նրբուղիներէն ու վերջապէս սրբատենդ յուզմամբ կ'ողջունէին ծննդավայր քաղաքին առաջին արահետներն, առաջին տուներն, և հուսկ ապա հայրենի տան սիրելի սեմն. Եւ արդ խեղճ Նժդեհն իւր կարգին սրտալոյզ կը հետաքրքրէր ծանօթանալ իւր սիրելեաց կենաց, իւր ծերունի մօր և իւր մանկամարդ ամուսնոյն, զորս առանձին թողած էր իւր բնատանի յարկին մէջ, բոլորովին առանձին տան չորս մելամաղձիկ պատերուն մէջ. Արդ եօք ինչպէս պիտի անցնէին սոյն տօնական հանդիսաւոր գիշերն, այս երկու խեղճ էակներ երկու տարբեր աշխարհաց սահմին վերայ, ծերութեան և հարսնութեան, որոց երկուքն եւս նեցուկի և պաշտպանի գերազանցապէս պէտք ունէին. Երեւակայութիւնն եւս կուգար իւր արուականները խառնել սոյն տխրեցուցիչ տեսլեան և մեր երիտասարդին ընտանեսէր աչերն՝ արտասուալիր՝ կը խուսաբէին սուկմամբ այն յիշատակալուր վայրերէն, ուր ծանօթանալ փափաքած էին պահ մի առաջ.

Քիչ յետոյ երիտասարդը կը լքանէր իւր դիտակէտն և յամրաքայլ կը յառաջանար Իճատիէի առաջին փողոցներուն մէջ, առանց որոշ նպատակի մը. Ցուրտ մոլախոհ էր և տրտում. Իւր սեւ խորհրդածութիւնք իւրեանց տխուր տպաւորութիւնը գործած էին իւր վերայ. Այդ օրը դիտմամբ թողուցած էր իւր միջնադարեան օթեւանին մթին խորշն, իւր պանդուխտ կենաց ամենօրեայ բնակավայրը, փափաքելով քաղաքացւոյ դեր կատարել. և այսպէս իւր անխորհուրդ քայլերը զինք Իւսկիւտար առաջնորդած էին. ուրախութեամբ կամուրջ հասած էր և անտի շոգենաւ նստած, վերջապէս իւր ետին կը թողուր այն գործօն պողոտաներ, որոց վերայ չորս ամիսէ ի վեր ինքզինք անգործ կը գտնէր, այդ պանդոկներն իւրեանց փառաւոր խուցերով, անպիտան յարկերով, տղմաթաթաւ և մթին սանդուխներով. Պոլիսը թողուլ՝ կը նշանակէր, իրեն համար՝ գէթ առժամապէս թողուլ իւր պատրանքներն, իւր վիշտերն, իւր թշուառութիւնքն. Ուստի շնորհակալ կը լինէր շոգենաւին, Եւրոպիոյ եւ Ասիոյ այն շարժուն միութեան գծին որ զինք կը հեռացնէր Արեւմուտքէն և կ'առաջնորդէր յԱրեւելս, կը բաժնէր արեւմտեան քաղաքակրթութենէն և կը մերձեցնէր յափունս արեւելեան ասպնջականութեան. Թէպէտ իւր պանդուխտ սրտին մէջ ամեն օր ներկայ էր արդէն իւր ծննդավայր քաղաքին սիրալի յիշատակն, սակայն այս անգամ, սոյն տօնական մեծ օրուան առթիւ, բոլորովին համակուած էր անձկալարոտ գաղափարներով.

Եփրատի ափանց մօտ ծնած էր նա, Փոքր-ասիական սիրուն քաղաքի մը մէջ, կղզիացեալ դիրք, չքնաղ օդով, քաղցր ջրով և հանդարտ կենօք. Կեանքը խիստ միօրինակ և անշշուկ կը սահէր այդ բանաստեղծական քաղաքին մէջ, և օրերու միակ տարբերութիւնն օրացոյցին մէջ միայն նշանակուած էր. Մեր պանդուխտն իւր մանկութիւնն անդ անցուցած էր, սակայն իւր կենաց ոսկեգոյն առաւօտն անծանօթ մնացած էր մայրական փափուկ գրգուանաց. Մի քանի տարիներ յետոյ հայրական հոգածութիւնն եւս պակսած էր իրեն. Այսպիսեաւ դեռ ծաղկատի ու պատանի կը կորուսեր իւր մայրն և հայրն, աշխարհի մէջ զաւկի մը համար երկու սիրելագոյն էակներն, ընտանեկան յարկին երկու քաղցրագոյն դէմքերն. Այսպիսեաւ ահա որբ մնացած էր [illegible] մի բազկաց մէջ.

Մի քանի տարիներ եւս և ահա ամուսնացած էր, իսկ քիչ յետոյ պանդխտիլ պարտաւորուած էր, ըստ իւր երկրին սովորութեան. Այնման առաւօտ մը մեկնած էր հայրենի [illegible], յոյժ սակաւք եղած էին իւր ողջերթի ուղեկիցք, մի քանի մտերիմք միայն իւրեանց սան. Արտասուաթոր աչերով բաժնուած էր իւր երկրին վերջին սահմաններէն. Տասներեք օրեր ասիական ուղեւորութեան մը յատուկ ամեն տեսակ խոնջութիւններէ զկնի հասած էր ի Պոլիս. Սակայն խիստ էր ժամանակն և կը պակասէր գործն. Մի քանի ամիսներ ի զուր ամենուրեք դիմած և գործ խնդրած էր. Ձէր յաղթած բնաւ, այս ահագին մայրաքաղաքն օրապահիկ մը կը զլանար խեղճ պանդուխտին. Այսպէս կամ այնպէս Ծնունդը վրայ կը հասնէր, մինչ մեր Նժդեհն տակաւին սալայատակաց վրայ կը գտնէր ինքզինք.

Արդ, ինչպէս նկարագրեցինք ի վերեւ, հէգ Նժդեհն, տրտում տխուր կը շրջագայէր Իճատիէի փողոցներուն մէջ. Ոչ ոք կը ճանչէր զինք որպէսզի գիշերուան մի ասպնջականութիւնն ընծայէր իրեն. Կ'զգար թէ ախորժելի գիշեր մը չպիտի անցունէր սպասելով առաւօտեան ժամերգութեանց. Սակայն ուրիշ ճար չկար, քանի որ չէր ուզած իւր խցիկին մէջ միալ, փողոցին մէջ պիտի անցնէր այդ գիշերն. Ուստի, դողդոջուն և ցրտասարսուռ, սկսաւ քայլել. կ'ուզէր ականատես լինել Պոլսական կենաց ներքին զբօսանաց, և իւր թշուառութիւնն ընկճել ի տես երջանիկներու և զուարճութեանց. Այսպիսեաւ առանց որ և է նպատակակէտի կը թափառէր խաւարին մէջ, երբ ուրուական մը, իւր խեղճ զգեստուց տխուր պատկերն պարզելով վերջին անցորդաց անկարեկիր աչաց. Փառաւոր տան մը առջեւ հասած էր, յորում ծննդեան ցայգահանդէսը տեղի կ'ունենար. Լուսափողփող էր սրահն և յոյժ ճոխապէս կահաւորեալ, Ծննդեան շքեղ սեղան մը պատրաստուած էր, ուր շուրջը վարդափայլ մանկունք զուարթօրէն կը պարեն.

Սրահին ապակիներուն վրայ սոցա լուսաւոր ստուերները կը պարէին ի տես չուառ Նժդեհին նուաղկոտ աչաց. Եւ այժմ դարձեալ կը խորհէր իւր ծերունի մօր և ամուսնոյն վրայ և այս պատկերն իւր տանջանաց արհաւիրքը կը բազմապատկէր. Մինչ տանց վառարանաց մէջ ճարճատող բոցն արտաքին ցուրտը կը հեգնէր, դուրսը ցուրտն առաւել եւս սաստկացած էր. Ձեռքերն տակաւ առ տակաւ կարկամիլ կ'սկսէին, ծունկերը կը կթոտէին, այլ եւս անկարող էր յառաջանալու, վշտաբեկ և լալագին ընկողմանեցաւ անկիւն մը մթութեան մէջ. Բարբարոս թմրութիւն մը եկաւ վրան, իւր ցուրտ արտեւանունքն գոցեց և աղետալի քուն մի փակեց իւր աչերը. Քիչ յետոյ Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ ահագին զանգակին զուարթ թնդիւնք ներդաշնակօրէն կը հնչէին և հաւատացեալքն ի սրբավայր կը հրաւիրէին. Ի լուր այս ընդհանուր ժխորին հէգ պանդուխտն եւս արթնցաւ ընդոստ իւր տղմայ անկողնոյն մէջ և անմիջապէս եկեղեցի փութաց.

Եկեղեցին արդէն չքնաղապէս լուսաւորուած էր, հարիւրաւոր մոմեր խորհրդաւոր լոյս մը կը սփռէին սրբարանին մէջ, երկսեռ խուռն բազմութիւն մը արդէն մեծագոյն մասամբ գրաւած էին եկեղեցին եւ հետզհետէ բազմութիւնը կը հասնէր. Ակնախտիղ բան մ'էր տեսնել կանանց արդուզարդը. Շլացեալ աչերով կը դիտէր գոհարներու, կերպասներու և ամեն տեսակ զարդի առարկաներու սոյն ցուցահանդէսն և կը խորհէր թէ մի միայն սոցա անուշահոտութեանց աւելորդ ծախուց մէջ որքան հաց կը գտնուէր իւր եւ իւրնմանեաց համար. Այսպէս ուժգին սեղմած էին իւրեանց բնապէս բարեձեւ մէջքերը լանջակալներու մէջ, որով ոչ թէ ծնրադրելու այլ ծալելու իսկ կարող չէին. Միւս կողմանէ այրերն եւս, որք ոչ նուազ սեթեւեթով հագուած էին. Վերջապէս ձանձրացած մտովի բրած իւր կարգ մը դիտողութիւններէն որք իւր ջերմեռանդութիւնը կը զայրացնէին, երգեցողութեանց միայն անձնատուր եղաւ և սկսաւ աղօթել իւր գաւառացւոյ ջերմեռանդութեամբ.

Մինչ այս մինչ այն, Եկեղեցւոյ խորհրդաւոր արարողութիւնք կանոնաւորապէս կը շարունակուէին և իբրայէս բարեպաշտ հոգիները մարդկային սնոտի հոգերէ վեր կը բարձրացնէին. Քիչ յետոյ առաւօտեան առաջին աղօտ ճառագայթք գիշերուան լոյսերն կը գային նսեմացնել եւ ներկայք տակաւ առ տակաւ կը դիմէին ի տուն. Մեր հէգ պանդուխտն եւ դուրս ելնելով պահ մի բակին մէջ սպասեց մեկնող խմբակները դիտելու համար. Ընտանեաց մայրեր իւրեանց սիրուն զաւակաց զուարթ երամներն շրջապատեալ, շտապաւ տուն կը դիմէին, ուր տաք ջերմոցներն իւրեանց կ'սպասէին. Կը խորհէր թէ բնաւին անծանօթ մնացած էր ընտանեկան կեանքի քաղցրութեանց. Ոչ հօր գիրկ ճանչցած էր և ոչ մօր ժպիտն. Ընտանեկան բոյնի մը սիրահար՝ ամուսնացած էր և ահա իւր այդ երազներն եւս խանգարուած էին. Հեռի իւր ծննդավայրէն, անտարբեր բազմութեան առջեւ, իւր արցունքներն սկսան հոսիլ և ինք իւր թշուառութեան տեսարանը խնայելու համար սոյն երջանիկ աչաց, սկսաւ հեռանալ, արագաքայլ, դէպ ի Նաւամատոյցն, դէպ ի Պոլիս, դէպ իւր մթին օթեւանն, առանձնանալու, աղօթելու և արտասուելու համար իւր պանդխտի խշտեակին մէջ՝ իւր եւ իւրայնոց սեւ բաղդին վերայ. Զոր հազ մի եւս սկսած էր իւր կուրծքին մէջ և սաստիկ կը հազար, սոսկալի կերպիւ պաղ առած էր, թերեւս իւր խցիկն իւր գերեզմանը պիտի լինէր.

* * *

ԱՍՏԻ ԱՆՏԻ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՋՐՀԱՆԿԻՐՆԵՐԸ

Ծով հարիւրապետը՝ Լոնտոնի ջրհանկրաց գունդին գործողութեանց մասին իւր տարեկան տեղեկագիրն հրատարակած է. 1890ին, հրդեհի 3546 պատահարութիւն եղած է, որոց 768ը անհիմն, 223ը ծխնելոյզի դէպք և 2555ը հրդեհ. Այս 2555 հրդեհներէն 153ը մեծ և ծանր են եղած. 1889ին ալ ճիշդ միեւնոյն թիւն էր.

Գունդին նիւթական մասը կը բաղկանայ այժմ 47 շոգեշարժ, 78 բազկաշարժ, 9 գետային շոգեշարժ և 8 [illegible] ջրհաններէ, 53 քիլոմէտր խողովակէ, 105 կառքէ և կարժառէ, 224 սովորական եւ 9 անուաւոր սանդուխէ, 73 հեռաձայն գործիքէ որք կեդրոնները իրարու կը միացնեն, 71 այլ հեռաձայն գործիներէ որք ոստիկանատուններու հաղորդակցութեան մէջ կը դնեն, հանրային շէնքերու յանգող 9 հեռագրական թելերէ և 48 միեւնոյն պաշտօնը կատարող հեռաձայններէ.

Սպայակոյտը, 16 վարիչներն ու 68 կառավարները միասին հաշուելով, 706 անձերէ կը բաղկանայ խումբը. Ջրհաններուն, կառքերուն և կարժառներուն ու այլոց գործածութեան համար՝ գունդը 133 ձի ունի.

706 անձերէ բաղկացեալ խումբ մը՝ 5 միլիոն բնակիչ ունեցող քաղաք մը հրդեհէ զերծ պահելու համար քիչ է. Թէեւ 1889 տարւոյ վրայ հարիւրի չափ յաւելում մըն ալ կայ. Յուսալի է որ նոր յաւելում մը լինի գունդին վրայ որ օրը գրեթէ 14 անգամ կը կոչուի, ծխնելոյզի դէպքերն ալ միասին, զի վերոյիշեալ 3546 կոչումները կը ցուցնեն չէ թէ ծխնելոյզի արկած, այլ հրդեհներ.

ԶԱՏԻԿ

Լատինաց Զատկի տօնը այս տարի մարտ 29ին կուգայ (Ն. Տ.). 1883ին, մարտ 25ին հանդիպած է, բան մը որ այս դարուս մէջ միմիայն 1894 տարւոյն պիտի վերանորոգի, և յաջորդ դարերուն մէջ 1951ին, 2035ին, 2046ին, 2057ին, 2103ին, 2114ին, 2125ին, 2198ին. Ըստ կարգադրութեան Նիկիոյ ժողովին, Զատիկն առ առաւելն մարտ 22էն կանուխ չը կրնար գալ, ինչ որ կը պատահի երբ լրումն լուսնին՝ որ այդ տօնը կը ցուցնէ՝ մարտ 21ին ըլլայ, և այդ օրն ալ շաբաթ օր մըն է.

Ցայտնի է թէ այս երկու պարագաներու համադիպութիւնը չատ հազուադէպ է. 1093ին, 1761ին, 1817ին տեղի ունեցած է ասիկա, և պիտի վերանորոգի 1990ին, 2076ին և 2144ին. յաջորդ երեք դարերուն մէջ Զատիկն երբէք մարտ 22ի չը պիտի գայ. Միւս կողմանէ, Զատիկն ապրիլ 25էն ուշ չի կրնար իյնալ, ինչ որ տեղի ունեցած է 1666ին, 1734ին և 1886ին, և պիտի կրկնուի 1943ին, 2043ին, 2117ին, 2667ին եւն.

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՋՈՒԱՐՃԱԼԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Վերջերս, Նիւ-Եորքի Հավէրլէյ թատրոնին մէջ ներկայացում մը կը տրուէր, ողբերգութիւն մը՝ ոյր անունը պատմութեան մէջ չատ կարեւորութիւն չունի. Թատերասրահի առաջին կարգը նստող հանդիսատեսներուն մէջ պարոն մը կը գտնուէր որ բարձրաձայն իւր կարծիքը կը յայտնէր. Ամեն անգամ որ երգչուհին տիկին Կարտէնը կ'երգէր, զայն քաջալերելու համար բաւական քաղաքավարական խօսքեր չ'էր գտներ. Իսկ ամեն անգամ որ մի այլ դերասան կը ներկայանար, կծու լեզուով կը քննադատէր զայն, որով և հանդիսատեսներուն բողոքանացը նշաւակ կ'ըլլար. Թատրին դիւցազնը Պ. Կարտընէր տեսարան ելնելուն պէս, ահա մեր անհեթեթ մարդը ոտքի կ'ելնէ յանկարծ գոչելով, «կորսուեցէ՛ք սըկէց, անասուն մըն էք դուք. ձեր տեղը արհեստը գիտցողներուն թողէ՛ք. երգչուհին կանչեցէ՛ք.» Դերասանը կը պատասխանէ. «Եթէ խաղը ձեզ անհաճոյ կը թուի, դուրս ելէք և ստակնիդ եւս առէք.» Եւ հանդիսատեսին կոչտ մէկ պատասխանին վրայ, դերասանը, առանց վարանելու, կը ցատքէ վար, այդ լպիրշ մարդուն վրայ կ'երթայ և ներկայից ծափահարութեանց մէջտեղ լաւ մը կ'ապտակէ զայն. Յետոյ, իւր գործն աւարտելով, նորէն բեմն կ'ելնէ և ամենայն հանդարտութեամբ կ'սկսի կատարել իւր դերը.

ԵԶԱԿԱՆ ԳՐԱՒ ՄԸ

Ամերիկացոց միայն յատուկ չէ եզական գրաւներ դնելն. Երկու անգլիացիներ հետեւեալ գրաւը դրած են. որոշեալ օր մը անոնցմէ մին պիտի մեկնի Լոնտոնէ, [illegible] պիտի երթայ և անտի հեռագիր մը պիտի քաշէ որ Լոնտոն պիտի հասնի երբ միեւնոյն օրը և միեւնոյն ժամուն [illegible] կոչուած կառքով մը մեկնող իւր ընկերը տակաւին Լոնտոնի շրջանը [illegible] կատարելու ժամանակն չէ ունեցած.

Գրաւին գումարն է 125,000 Փր. և այն անգլիացին՝ որ մայրաքաղաքին շրջանը պիտի կատարէ, ազատ է միեւնոյն կառքին լծել ուզածին չափ ձի.

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկուհին մը, միս Շէլտըն, կ'առաջադրէ փետրուարի մէջ մեկնիլ ի Զանզիպար և անտի Աֆրիկէի բոլոր ներքին մասէն անցնիլ. Ամեն բանէ առաջ, կ'ուզէ ուսումնասիրել ոչ թէ աշխարհագրութիւն ու երկրին կլիման, այլ ափրիկեան ժողովրդոց ընտանեկան կեանքը. Զայնագիր մը կ'առնէ հետը, որպէս զի ի ձեռին ունենայ ցոյց անծանօթ եղող ներքին բնակչաց լեզուներուն չեշտն ու եղանակը.

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԱՔՍԱՏՈՒՆԸ

Յունուար 28ին Նիւ-Եորքի մաքսատան մէջ հաստատուած է թէ, այդ օրը գոյացած է տարապայման հասոյթ մը, բան մը որ բնաւ չէր պատահած բաց ի մէկ անգամէ 1882ին, յորում 2 միլիոն տոլար գոյացած էր. Ներկայ յունուար 28ին, մուտքի տրոց համար տեղի ունեցած վճարումներու գումարը կը հասնէր 1,292,124 տոլարի.

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՔ Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բէլ Մէլ Կազէթ կ'ըսէ թէ ժամանակէ մը ի վեր Գերմանիոյ մէջ անչափ տարածուած բարձրագոյն կրթութեան արդիւնքն եղած է մտահոգ համեմատութեամբ երիտասարդաց և դեռատի աղջկանց մէջ անձնասպաններու թիւն աւելցնել. 1883էն ց 1888ն, երկու հարիւր ութսուն ինը մանչ և աղջիկ՝ տակաւին արբունութեան հասակը չը մտած, այլ և այլ պատճառներով վերջ տուած են իրենց կեանքին.

Մանաւանդ ի վեր հանելու է, կը յաւելու յիշեալ լրագիրը, թիւն այն տարաբաղդիկ պատանեաց որք անձնասպան եղած են առ ահիւ թէ չեն յաջողիր քննութեանց մէջ.

ՆՈՐ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Կամ առաջնորդ ընտանեկան, առեւտրական և այլ և այլ [illegible]

Աշխատասիրեալ

Ի Ս. ՖԷԼԼԻԿԵԱՆ

Վարժիչ ուսուցիչ հայ լեզուի և գրագիտութեան

Նոր Նամականին կը բովանդակէ 300է մօտ զանազան գրուածներ, շնորհաւորական, խնդակցական, մխիթարական, յանձնարարական, խնդրագիրներ, հրաժարագիր, հրաւիրագիր, վկայագիր, տոմսակ, մահագդյժ, տապանագիր, ինչպէս նաև առեւտրական ամեն ճիւղի վրայ նիւթեր՝ զանազան տեսակ պարտամուրհակք, փոխանակագիրք, շրջաբերականք, պայմանագիրք, եւայլն եւայլն. նախ զատ յաւելուած մ'՝ զանազան պիտանի նիւթերու վրայ.

Սոյն Նամականին յատկապէս պատրաստուած է հայ ժողովրդեան կենաց և ընդհանուր սովորութեան համեմատ, և պարունակեալ գրութիւնք եւս զանազան տարբեր ոճերով խմբագրեալ են, դիւրահասկնալի ընելու համար ամեն դասակարգի ազգայնոց, այն է թէ՛ ռամկին, թէ՛ ուսանողին և թէ՛ զարգացելոց միանգամայն.

Կը վաճառի ի գին 6 դհեկ. Աշճեան Գրատունը Մերճան փողոց թիւ 31. 862 3—3

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղին

Թիւ 61 Հանրապետութեան փողոց ի Լիօն (Գաղղիա)

Սոյն ընկերութեան տնօրէնութիւնը կը խնդրէ իւր Պոլ. բաժանորդներէ որ ընկերութեան նախորդ գործակալներու կողմէ ստացած տետրակները վաւերացնել տալու համար մինչեւ փետրուար 15 անպատճառ դիմեն այժմեան գործակալ Բարսեղ Էֆ. Թէլլալեանի գրասենեակն, ի Սուլթան Պայազիտ, Մոլլյէի դէմ թիւ 62.

Այն բաժանորդք որք անփոյթ գտնուելով, մինչեւ այդ թուականը չներկայացնեն իւրեանց տետրակն ի վաւերացումն, բոլորովին պիտի զրկուին յառաջիկայ վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունքէն.

Այս առթիւ կը ծանուցուի նաեւ թէ ընկերութեան հաւաքիչը՝ Պ. Թադէոս Նազըճեան այս օրէն իւր պաշտօնէն հրաժարեցուցուած է. 6—6

ՎԻԹՐՕ–ԿԼԱՍԻԷ

VITRAUX-GLACIERS

ԱՊԱԿԵՆԿԱՐ

Դիւրագին! Դիմացկուն!

Բնութեան հիասքանչ տեսարանաց, ծաղկանց ու թռչնոց, ծովային ու դաշտային, պատմական ու գիտական բիւրատեսակ պատկեր եւ նկարներով, նորբ և թափանցիկ նորահնար թերթիկներ են ամեն ձեւերով ու գնով. Սոյն թերթիկներ հիւրասրահներու դրանց, նրբանցքներու, [illegible] և ջերմանոցներու ու բարձրադիր լուսամուտներու ապակիներու վրայ կը փակցուին, որով ամեն ճաշակի և [illegible] յարմար գեղեցիկ զարդ մը կը կազմեն և միանգամայն տոկուն ու տեւական կ'ըլլան դիւրաբեկ ապակին.

Ընդհանուր ներկայացուցիչ ու վաճառական Թուրքիոյ ԶԻՕՆ ՍԻՐԱՔԵԱՆ

209 Կ. Պոլիս Ճէլէլփէյ խան Բիւ 14-16

Վաճառատեղիք. — Կ. Պոլիս, Պահճէ-Գաբու մեծ մաքսի դէմ [illegible]. — Ղալաթիա Մահմուտիէ փողոց թիւ 15, Թղթավաճառատուն Ա. և Օ. Փանոսեան. — Բերա, Մեծ-Փողոց թիւ 371 Նալպեան Եղբարք. — Բերա, Մեծ-Փողոց Լիւքսէմպուրկի մօտ թիւ 120 Ժ. Լըտիւք. — Բերա Մեծ-Փողոց թիւ 136, Բօղմա Վուչինօ

ՄԷՃԷԼԼԷԻ ԱՀՔԵԱՄԸ ԱՏԼԻԵԷ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ

ՀԱՏՈՐ Բ.

Քիթապ-իւլ-[illegible], քիթապ-իւլ-[illegible], քիթապ-իւլ-[illegible]

[illegible]

Թարգմանեց

Մ. ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԹՈՓՎԱՅԵԱՆ

Գրատունս պատիւ ունի ծանուցանելու արգոյ հասարակութեան թէ յառաջիկայ մարտ 1ին ի վաճառ պիտի հանէ Օսմանեան քաղաքային Օրինագրքին հայերէն թարգմանութեան Բ. հատորն, որ այս պահուս մամլոյ տակ կը գտնուի.

Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ հինգ հատորներէ, որոց առաջինն արդէն հրատարակուած է և մնացեալ Գ. Դ. և Ե. հատորներն ալ հետզհետէ պիտի հրատարակուին.

Մեր ազգայնոց նկատմամբ գործոյս ունեցած կենսական կարեւորութեան վրայ վերտին խօսիլ աւելորդ է, զի ամենեւ ճշմարտութիւն մ'է թէ ամեն օսմանեան հպատակ պարտի ծանօթանալ իւր երկրին քաղաքային օրինաց որովք կը վարի իւր գործառնութիւնք.

Իւրաքանչիւր հատորի գինն է 10 դահեկան.

Բաժանորդ գրուիլ փափաքողք կրնան դիմել գրատունս և ամբողջ 5 հատորին համար վճարել 35 դահեկան կանխիկ. Անոնք որ արդէն ունին Ա. հատորն, 30 դահեկան միայն. Ով որ տասն բաժանորդ գտնէ, մէկ օրինակ ձրի ստանալու իրաւունք պիտի ունենայ.

863 Կեդրոնական գրատուն

1—5 (Յ. Մ. ՊՕՂԱՃԵԱՆ)

Ի Զագամագճըլար, փոան կից, Թիւ 59.

ՏՕՔԹԷՕՐ

ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ուղեղի, ողնածուծի եւ բովանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից

Ամեն օր, յետ կէսաւուր 236

Ի Բերա Պէքեար փողոց Թիւ 9

ԱԶԴ

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ԵՒ ԸՆԿ. ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Օթէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Մընսի, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն աստ հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է.

Րօկօ շոգենաւը, նաւապետ Ուսարըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 5ին և 20ին աստ կ'սպասուի.

Դուրօ շոգենաւն ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն պիտի մեկնի ամսոյս 20ին ուղղակի Կ. Պոլիս գալու համար.

Աւէֆլօ շոգենաւը, նաւապետ Բինկ, հոս կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով Լիվըփուլէ, դէպ ի 23 ամսոյս.

ՍԳՈԴԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՃԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սգոդ և Պօուն,

Ցորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոդի Օճարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ.

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօռուի ձկան իւղէն և [illegible] զայն.

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ

Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Նըսֆը սիհահ վէ նըսֆը սիկկէրի պէհաղ Տէրսաատէթ խմալի եաղլը վաքըֆմա գըյէէ ամիդ պէչ պին, պէհէր գըյէէ ամիդի խիրմի պիր զուրուշ խիրմի սէքիզ փարա.

Տէրսաատէթ խմալի թօզմագլանմըշ քէօսէլէ գըյէէ ամիդ խէտի պին, պէհէր գըյէէ ամիդի օն տօղուզ զուրուշ խիրմի սէքիզ փարա.

Թուզլու գըրըմ վէ հօճա պէյ կէօնիւ ատէտ պին պէչ խիւզ, պէհէր գըյէէ ամիդի օն պիր զուրուշ օն սէքիզ փարա.

Տէօրտիւնճիւ օրտուի հիւմայուն Էրզինճան տապաղխանէսի իչին լիւզում օլուպ չէրայիթի մուղարրէրէսի իլէ մէվգի միւնագասաքա օլան իւչ գալէմ վաքըթէ վէ սայրէ ֆիյաթը մէվզուալարը իլէ թալիպլէրի ֆօհտէսինտէ օլուպ չուպաթը րուժինին տէօրտիւնճիւ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարընըն իճրասը իլէ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վիրիլէճէկլէրինտէն ֆիյաթը մէզքիւրէնին թէնզիլի իլէ իթասընա վէ պէյլինճի կիւնիւ սախի խիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը ճէլիլի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինտէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր.

27 քեանունի սանի 1891 873

Նօ. 14 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Կէօկիւլլի, Եսթրումճա Գարաֆէրիէ վէ Տինա մէվգիլէրինտէ պուլունաճագ ասաքիրի շահանէ իչուն միւպայաա օլունաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան էրզագ ֆիյաթը մալումէլէրի իլէ թալիպլէրի եօհտէսինտէ [illegible] կլինտէն, իթասընա Թալիպ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին Թարիխը իլանտէն իթիպարէն, պիր հաֆթա զարֆընտա մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր.

28 քեանունը սանի 1891 874

Նօ. 15 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։

27

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ		ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս	1889	» 5,604,722
Տարեկան հասոյթ	» » »	» 12,773,779

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոյս մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՏՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է ևւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան. 38

ԵՌԱՑԵԱԼ ԱՆԹԻԲԻՈՒՆ

ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼԻ

ԸՆԴԴԷՄ ԳԼԽՈՅ ՑԱՒԵՐՈՒ, ԾՈՎԷ ԲՌՆՈՒԵԼՈՒ

ՏԵՐԱԶԱՆՑ ԴԱՐՄԱՆ ԻՆՖԼՈՒԷՆԶԱՅԻ ԵՒ ՏԱՆԿԻ

Ասիա Գասպոնիկը կը փարատէ դեղին գործածութեան յառաջ բերած խիթերն և սրտի խառնուքը։

ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼ ԵՒ ԸՆԿ. ի Բարիզ, եւ դեղատանց մէջ. 852

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՇԸՐԸԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիթ կրի և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղաժութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱԼ 852

ՀԱԶԻ, ՇՆՉԱՌԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

POWELL'S BALSAM OF ANISEED.
TRADE MARK.

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բօուէլ կ'ընդունի անձինքներէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՖԼՈՒԷՆԶԱՅԻ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մառի Րօզ հռչակաւոր երգչուհին, սապէս կը գրէ. 24 Յունուար 1890— Սիրելիս.. Կը հարցունէք թէ ինչպէս զերծ մնացի ինֆլուէնզայէն, թէ որպիսի գաղտնիքով կրցայ այնքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ըսեմ. միմիայն գործածութեամբ Բօուէլի «Պալսամ օֆ Անիզիտ» կոչուած դեղոյ։ Այս հաճելի դեղին կանոնաւոր գործածման կը վերագրեմ՝ ձմրան դառն եղանակին յատուկ զանազան հիւանդութիւններէ զերծ մնալս, որով կրցայ ի դերս չի հանել հասարակութեան յոյսերը։ Գործածեցէք ուրեմն Բօուէլի այս սպեղանին. անտարակոյս պիտի բուժէ զձեզ։ Ձերդ ՄԱՌԻԱ ՌՕԶ ՄԷՓԸԼՍԸՆ

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1/2 բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼԻ, 4, Պլէքֆրայըրս Րօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

601 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒՍՆԱ

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վ. պըվէտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Ց. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ Ընկ.

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱՓՈՒ, ՃԷԼԱԼ-ՊԷՅ ԽԱՆ, Թ. 10

ԳՆԵՐԸ ՈՐՈՇ

Երկար ժամանակէ ի վեր հաստատուած այս վաճառատուն, որ ըստ ինքն ուղղակի յանձնարարութեանց փութանակի կատարմամբ և գնառաց հետ հաստատած բազմաճիւղ յարաբերութեամբքն արդէն մեծ հռչակ հանած և իրաւամբ կը վայելէ հասարակութեան համարումն, վերջերս ձմրայէն բերել տուած է մեծ քանակութեամբ և զանազան տեսակէ ազնիւ ու գերընտիր թեյեր, ինչպէս նաեւ այլ և այլ մեծութեամբք և ձեւերով նկարազարդ տուփեր (բանկիներով հանդերձ), որք Փարիզի վերջին ցուցահանդէսին մէջ արժանացած են առաջին կարգի մրցանակի եւ գեղարուեստական մեծ հրաշակերտներ կրնան համարուիլ. ի միջի այլոց մեր արգոյ յաճախորդաց իբր կաղանդի նուէր ծառայելու գերապատշաճ առաւելութիւնը ընծայելով։

Վաճառատանս այցելու պատիւն ընող ամեն կարգի անձինք անհուսապէս գոհ պիտի մնան գնոց չափաւորութենէն և ամանութենէն՝ ինչպէս նաեւ ձմեռուան առթիւ բերուած թեյերու ճաշակաւոր ընտրութիւններէն։

199

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ո՛րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իբր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնեն բնական երեւոյթը տալ և ամենեն ուշադիր գիտողն ի գերեւ հանել։ Կը կասեցունէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ թեփը կ'անհետացնէ և նոր ոյժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ։

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

1 Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ոգիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ չըլլալով, ոմանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, ոլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք կայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Միայն դէմքն և ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքալով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթեւապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒՍՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ. պըվէտա պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

ԲԱԹՐԻՕԹԻՔ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

PATRIOTIC Life and fire assurance Company

Հիմնեալ ի 1824

Դրամագլուխ	Անգղ. Ոսկի	1,500,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» »	121,984
Պահեստի դրամ	» »	250,000

Սոյն ընկերութիւնը դիւրամատչելի պայմաններով ամէն շէնք, կարասիք և ապրանք հրդեհի վնասուց դէմ կ'ապահովագրէ։

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱԼՊԷՐԹ ՀՕՖՄԱՆ

Ապահովագրութեանց և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղի տեսուչ
ՄԻՀՐԱՆ Թ. ՍԱՐԸԵԱՆ
Գործակալ Ապահովագրական Ընկերութեանց

Սթամպօլ, Պաղչէ-Գաբու Թիւ 27, մաքսատան դիմաց։ 172

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Լիվըրբուլ, Անվըրս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանթէր	1700
Ապօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլասիօ	1500
Արկօ	300	Կոզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիոստօ	4000	Կրոտնօ	2200	Քուիթօ	2800
Պասանօ	3000	Հէրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պորոտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րոմէօ	3500
Կէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Կալիպսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Կամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանտիակօ	8200
Կատօ	2000	Քօլլինօ	4200	Սաֆօ	2000
Դիտօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Էքբակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնթօ	4300
Էլօ	4500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլըն	3000
Ֆօլքրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Ֆիտօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էլդորատօ	2600	Մուրինօ	3100	Եէտօ	3600
Հօրէյշիօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆայնընս	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ձրմպօ	200
Խալքօն	800	Օգրանօ	4500	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օդօ	2000	Մօսքիթօ	120
Էճիբշըն Մօնարք					8000
Իբէրիըն Մօնարք					8000
Լըտիըն Մօնարք					8100

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

192

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Քանոբուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրօս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէֆթիս	3000
Սէսոստրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպր	3250	Լոթուս	800
Մակեդոնիա	3250	Օլիմբոս	800
Մարիոթիս	3250	Սէթիլ	700

Նէֆթիս շոգենաւը, նաւապետ Տըֆի, փետրուարի դէպի 2ին (Հ. Տ.) Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
36 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ.

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր	յունվ.	ժմ. Ը.Ե.	երթալիք տեղը
Բշ.	28 9	Եր.	Օտեսա
Դշ.	22 10	5 Եր.	Աղեքսանդրիա
Դշ.	30 11	10 Առ.	Անատօլու
Դշ.	30 11	10 Առ.	Սեվաստոպոլ
Եշ.	31 12	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրէճ Գափու։ 26

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլի և Բօլիի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անատոլի որ փետր. 4ին Մարսիլիայէն և փետր. 11ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Սէյտաուի որ պիտի մեկնի փետր. 17ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիա երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղիքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸԳՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
21 Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջանց. թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Ջիւռնիա Եվանէյլիքի փողոց թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ձմրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսազգեստք, քալիքօ, քօրսէ, թաշկինակ, ռեղանի պիտոյք, շապիկ, շապիկներ, սաւանք, ֆլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Համապատասխան զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինուած են։

Յաւելում մի բրած է նաև ապագրուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ծանօթ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ պահանջեն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 188

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1890, մինչեւ յնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	46				
	Առաւօտ												Իրիկուն												
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս	6 30	7 ...	7 30	7 50	8 30	9 ...	9 30	10 ...	10 30	11 ...	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 30	...	...	...	...
Գումգաբու	6 39	7 9	7 39	8 8	8 39	9 9	9 39	10 9	10 39	11 9	11 39	12 9	1 39	2 9	2 39	3 9	4 9	4 39	5 10	5 40	6 40	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 43	7 13	7 43	...	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 14	5 44	6 44	...	...	...	...
Տաուշ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48	...	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 18	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 20	5 50	6 50	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 54	7 23	8 1	8 22	8 54	9 21	9 54	10 25	10 54	11 21	11 54	12 22	1 54	2 21	2 54	3 23	4 25	4 54	5 26	5 56	6 56	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	7 9	7 33	8 12	8 39	9 6	...	10 5	10 35	11 6	...	12 6	...	2 6	...	3 5	3 36	4 35	5 6	5 39	6 9	7 9	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	7 18	...	8 21	8 52	9 15	...	...	...	11 15	...	12 17	...	2 15	...	...	3 45	...	5 15	5 48	6 19	7 18	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	9 2	...	...	...	...	...	...	12 25	...	...	...	...	...	...	...	...	6 27	...	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	51				
	Առաւօտ											Իրիկուն													
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քիւչիւք Չէք.	...	6 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 20	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	6 30	7 ...	...	8 ...	8 30	...	9 30	...	...	...	11 30	...	1 30	...	2 30	...	4 ...	...	5 30	6 ...	7 6	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40	...	9 40	10 10	10 40	...	11 40	...	1 40	...	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	7 18	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 53	10 24	10 53	11 26	11 53	1 24	1 53	2 26	2 53	3 24	4 24	4 53	5 54	6 23	7 43	...	...	...	...
Սամաթիա	6 56	7 26	...	8 26	8 56	9 29	9 57	10 28	10 57	11 29	11 57	1 28	1 57	2 29	2 57	3 28	4 28	4 57	5 58	6 27	7 57	...	...	...	...
Տաուշ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	7 2	7 32	...	8 32	9 2	9 34	10 3	10 34	11 3	11 34	12 3	1 34	2 3	2 34	3 3	3 34	4 34	5 3	6 4	6 33	...	...	...	...	...
Գումգաբու	7 8	7 38	7 59	8 38	9 8	9 38	10 8	10 38	11 8	11 38	12 8	1 38	2 8	2 38	3 8	3 38	4 38	5 8	6 8	6 38	8 6	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 16	7 46	8 7	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	11 46	12 16	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	8 15	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներ ամեն կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մագրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ միայն ընդունուին. Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. վակոններ։ 16